

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam
120. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Vasárnap
1933. évi május 28

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszédési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postataktó rékpénztári számlánk száma 12.174. — HIRDETESEK díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Bernheim Franz és Kövér Gusztáv

Mi a neved? Franz Bernheim. Hazád? Németország. Foglalkozásod? Tisztviselője voltam egy gleiwitzi áruházban. Panaszkod? Törvényt hoztak, mellyel megfosztottak kenyereimtől és hazámtól. Bünyöd? Zsidó vagyok. Öltél, raboltál, lop-tál? Soha. Milliőkat gyűjtöttél a szegények verejtékes munkájából? Kisfizetésű tisztviselője voltam egy áruházban.

Állapítsuk meg objektíven, hogy nem szöszörint így folyt le a genfi dialógus. A bolygó zsidó nem tárta szét lebernnyegét, hogy évezredek sebeit mutassa. Prágában el s maga helyett csupán iratokat küldött a népek szövetségének asztalára, egy hosszú petíciót, melyben törvényre és jogra hivatkozik, formai és nem emberi jogra. Mert a bolygó zsidó tudja, hogy a földi ítélőszék, ha még úgy lobog is benne az igazságtevés lángja, törvény könyvből ítél.

A számonkérés első aktusán, mely a népszövetségi tanács zárt ülésén játszódott le, a német kormány még a törvény alapján emelt panaszok sem mert a szemébe nézni. Kibuvót keresett a talált is egy elodázó formai kifogást. Bolygó zsidó ez — így hangzott a kifogás érdemileg — Ausztriában született, most Prágában él, nem jogosult a panasz benyújtására. S bizonyítékokat is ígért erre a német delegátus. Fellelésének cinizmusa azonban nem tévesztheti meg a Népszövetséget, mert a döntőbírák elsősorban nem arra várnak bizonyítékot, hogy Franz Bernheim jog- és formaszertinti panaszos-e vagy sem, hanem, tényleg valóban formai szerint is törvényellenes volt-e hatszáz-ezer németországi zsidónak a legelémibb jogoktól való megfosztása. Aminthogy senkit sem téveszthet meg az Amerikának szánt kancellári nyilatkozat arról, hogy szívesen adna minden zsidónak ingyenes vasúti jegyet és ezer márká utiköltséget, csak hogy megszabaduljon tőlük.

Mert még ha nem is bizhatna a zsidóság a Sir John Simonok és a Paul Boncourrok némes felháborodásának és igazságtevő szándékának őszinteségében s ha nem is helyezhetné magát a bolyongásra kárhoztatott német zsidó a kulturvilág vádelme alá, a betűszerinti törvény védelmére akkor is számíthat. A nemzetiszocialista törvényhozók ugyanakkor, amikor törvények özőnével, vérségi, faji, népi vallási és még néhány alapon kirekesztették a zsidóságot a német népközösségből, azáltal de facto és de jure is kisebbségnek minősítették, már pedig a kisebbségek jogvédelméről nemzetközi szerződések gondoskodnak. Ezen a ponton nem találhat kibuvót a hitleri Németország, többek között azért sem, mert a Népszövetség irattára őrzi azt a jegyzeteket, melyet a német kormány 1919 május 29-én intézett a Népszövetséghez s amelyben ünnepélyes kötelezettséget vállalt, hogy a saját népkisebbségeit ugyanolyan alapelvek szerint fogja kezelni, amilyeneket a más államokban élő német népkisebbségek számára követel.

★

Az állampolgárságától német mintára megfosztott Kövér Gusztáv most szintén a Népszövetség elé készül.

A bolygó zsidó mellé most odalép a kisebbségi bolygó magyar.

Vajjon szégyellik-e most magukat azok, akik rajongani kezdtek a hitleri példákért.

Mert nagyon szégyelhetik magukat. Együtt azzal a „demokratikus” kormánnyal, amely ilyen gyorsan kapott az iskolapéd után.

A leszerelési konferencia helyzete még mindig válságos

A kisántánt már nem ellenzi a négyhatalmit, mert annak politikai élet lecsiszolták

Vannak hírek, amelyek szerint a négyhatalmival szemben a keleti államok héthatalmi direktóriumot alakítanak

Cáfolják, hogy a kisántánt-államok ki akarnak lépni a Népszövetségből

Genf, május 27.

Egész röviden és drasztikusan: a nagy politikában nem történt ma semmi. Mindössze az ellenkezője történt annak, ami tegnap. Mivel pedig tegnap pontosan annak ellenkezője történt, mint tegnapelőtt, tényleg semmi sem történt. Apró vilák, veszekedések, hajánál fogva előrántott kombinációk, esetlegességek, rabulisztika és időhúzás az egész.

Megegyezni senki sem akar, de mindenkinél fenn kell tartani a látszatot, hogy meg akar egyezni.

Ebben a nagy vitában tulajdonképpen arról van szó, hogy le kell szerelni és arról, hogy ha a politika nyomása mégis arra kényszerítene a hatalmakat, hogy leszereljenek, olyan államszövetségek alakuljanak ki, amelyek erőviszonyai egyáltalán politikailag azt a kárt, amelyet a katonai leszerelés az imperialista célkitűzésekben okozott.

Mindenesetre a leszerelési konferencia azt a látszatot kelti, hogy a leszereléssel nagyon siet. Ennek dokumentálására csü-

törtökön is, bár ünnep volt, egész napon át tanácskozott. Mivel a hadihajók kérdéséről már régen nem tárgyaltak, most ezt a kérdést vette elő. Természetesen ebben a kérdésben sem egyeztek meg. Itt Franciaország támadt Anglia ellen és nehézményezte, hogy amíg Anglia a szárazföldi hadseregét, amelyre Angliának alig van szüksége, szívesen feláldozza, addig a hadifelszereltség kérdésében militarista célokat követ. Franciaországhoz természetesen Japán is csatlakozott. Japán nem látja szívesen, ha bármelyik állam a tengeren megerősödik és ezért ebben a kérdésben Anglia ellen fordult.

A TÁMADÓ FÉL FOGALMA

A flottaprogramm meddő vitája után áttértek a „támadó fél fogalmát” megállapító meddő vitára. Dovgalevszky, a szovjetdelegátus, a régi fogalmazásba elfogadott szöveg újbóli elfogadását ajánlotta. Melléállott Lengyelország és Csele. Vele szembe fordult Anglia, Törökország és Perzsia.

A nagy kérdést Titulescu felszólalása

döntötte el, aki szintén Dovgalevszky indítványát ajánlotta.

Elfogadtatott.

Ennél több azután nem is történt.

Ami történt, az már nem a plenáris ülés történelmének lapjaira, hanem a kombinációk széles mezejére tartozik.

Genfben — így mondják a szállodai hallok fotelljeiben — megegyezni nem lehet. Áthidalhatatlan ellentétek vannak és ezek nagyon régi keletűek. Ezeket az ellentéteket a német események megcsendesítették, de meg nem szüntették. A legérdekesebb a Daily Herald véleménye. A lap azt állítja, hogy Paul Boncour tegnapelőtti beszédét ultimátumnak kell tekinteni és mert ez a beszéd ultimátum volt, megegyezésre remény sem lehet. A Morning Post francia álláspontot vall. Azt mondja, hogy bár Hitler békeszózatot intézett a világ népeihez, mégis Franciaország nem hisz ennek a hangnak, mert a rohamosztogók meg vannak és azok leszereléséről Németország hallani sem akar.

A kisántánt és a revízió

Amint a leszerelési konferencián, úgy a négyhatalmi direktórium tárgyalásai-
val kapcsolatban sem történik semmi érdemleges. Mint előrelátható volt, a négyhatalmi ellen a kisántánt és a körje csoportosult apróbb államok tiltakoznak és, a Petit Parisien szerint azt követelik, hogy amennyiben a négyhatalmi egyezményben a revízió kérdését is felveszik, adjanak a nagyhatalmak a kisántántnak biztosítékot. A Havas-ügynökség szerint Sir Simonnal Benes közölte is már, hogy a kisántánt ellenzi a négyhatalmit, míg a Matin azt írja, hogy a kisántánt bele-
törődik a négyhatalmi megalakításába, hogy ha azt a francia emlékirat szellemében alkotják meg.

Hogy teljes legyen a zavar, már olyan hírek is vannak forgalomban, hogy

amennyiben a négyhatalmi kérdésben a kisántánt kívánságait a nyugati államok figyelembe nem veszik, a kisántánt államai kilépnek a Népszövetségből.

A londoni Reuter ezt a szennációt cáfolja. Maga Sir Simon cáfol, aki kijelenti, hogy Benes előtte, így sohasem nyi-

latkozott

Ez lehet, de az is lehet, hogy Titulescu mondotta, vagy Jeflics. Ez már nincs benne a cáfolatban.

Titulescu egyébként erőteljes akcióbba kezdett. Az a javaslata, hogy a négyhatalmival szemben a keleti kisállamok alkítsák meg a héthatalmi direktóriumot. A tagok is együtt vannak már: Romania, Csehország, Jugoszlávia, Lengyelország, Lettország, Észtország és Litvánia.

A héthatalom a négyhatalom diktatúráját ellensúlyozni akarná.

AZ ÚJ NÉMET-OLASZ TERVEZET

Mivel sehol sincs egyakarát, nagyon iermészetes, hogy a négyhatalmi direktórium államai között is megvannak az ellentétek. Az eredeti Mussolini-javaslattal szemben és a módosított francia javaslat ellenében most Genfben egy új négyhatalmi tervezet kering, amely al-
lítólag olasz-német szerzemény. Ez az új tervezet a következő alapelvek szerint szerelné a négyhatalmi direktóriumot ki-
alakítani:

1. Kössék meg a négyhatalmi egyez-

ményt tízévi időtartamra, amely idő alatt egyik tagállam sem emeli fegyverkezését.

2. Franciaország fokozatosan szereljen le. A leszerelés beosztását maga Franciaország állapítsa meg.

3. Minden állam elfogadja a leszerelés nemzetközi ellenőrzését.

4. A négy állam egymással szolidáris és a nemzetközi szolidaritás eszméjét ápolja.

Ez az új négy pont, amely lényegileg abban különbözik és ott jelentősebb az eddiginél, hogy Németország most már hajlandó tíz évre békét kötni.

Ezzel szemben a gyakorlatban a béke huszonnégyórát sem áll fenn. Holnapra újabb tervek felborítanak mindent.

MÉG EGY FRANCIA ELLENJAVASLAT, AMELYRŐL KISÜL, HOGY NEM IS IGAZ

A Petit Parisien ma egy ellenjavaslatot közöl, amelyet állítólag a francia kormány szerkesztett volna és amelynek feltételei mellett Franciaország hajlandó lenne a négyhatalmi szövetségben helyet foglalni. Eszerint a tervezet szerint a

négyhatalom minden öt érdeklő kérdést megvitatna, de csakis a Népszövetség keretén belül. A revízió kérdésében a döntést a Népszövetségnek kívánta fenntartani, míg a lefegyverezés és a hadianyagok korlátozása kérdésében elfogadja a MacDonald-tervet gyakorlati alapként és végül kimondja, hogy a német jogegyenlőséget csak olyan mértékben lehet megvalósítani, amilyen mértékben Franciaország biztonsági követeléseit teljesítették. A francia ellenjavaslat gazdasági megállapodások tekintetében tág lehetőségeket hagy fenn és a maga részéről is hajlandó az egyezményt tíz évre megkötöni.

Ezzel a tervvel szemben francia politikai körök kijelentik, hogy a Petit Parisienben közölt tervezet valótlan. Erről a tervezetről tényleg szó volt hetekkel ezelőtt, de az már idejét múlt.

Ugyanezek a források kijelentik, hogy Franciaország és a kisantant, valamint Lengyelország között folyó tárgyalások kedvezően haladnak előre és azt a kisantant prágai konferenciáján véglegesítik majd. Prágai hírforrásoknak is hasonló értesülésük van. A prágai jelentés úgy tudja, hogy a kisantant tárgyalásai befejeződtek és azoknak során sikerült a négyhatalmi egyezmény politikai életét lecsiszolni, hogy a négyhatalmi direktóriummal szemben való ellentétállásra a kisantantállamoknak ma már szükségük nincsen.

A *Matin* szerint ebben a kérdésben a végső döntés a jövő hét során elkövetkezik.

Egyébként Sir Simon ma Genfből Párisra át Londonba utazott. Nem szállt ki Párisban, csak nagykövetével üzent, hogy a Daladiervall a mai napra megbeszélte találkáját nem tarthatja be. Az angol külügyminiszter azonban egyenlőre nap múltán ismét visszautazik Genfbe és akkor Párisban is megáll, hogy beigért megbeszéléseit Daladiervall befejezhesse.

A budapesti olasz katonai attasé sulyos autóbalesete

Budapest, május 27.

Matiola Enrico, ezredes, olasz katonai attasé autója ma Budapesten az egyik köruton összeütközött egy taxival, amelyben Radványi Jenő gyáros ült.

Az összeütközés meglehetősen sulyos volt. Az attasé és felesége kezén és arcán sebesültek, a gyáros ugyancsak megsérült.

Egyre ijesztőbb arányokat ölt az államok gazdasági elzárkózása

Franciaország, Csehország és Lengyelország újabb csapásokat mértek a romániai exportra

Készülődés az agrárkonferenciára

Bukarest, május 27.

A főváros diplomáciai köreiben a kisantant konferenciájának elhalasztásáról beszélnek. A halasztás oka a megváltozott nemzetközi helyzetben s elsősorban a négyhatalmi egyezmény fenyegető aláírásában volna keresendő.

AZ AGRÁRÁLLAMOK

konferenciája ismeretesen június 4-én kezdődik Bukarestben. A konferenciának feladata lesz az agrárállamok blokkját megvalósítani (természetesen csak a dunamenti agrárállamokról van szó) Ez a blokk a londoni világgazdasági konferencián bizonyos szempontokból közös programmal jelentkezne. A blokk többiek között preferenciális vámrendszer alkalmazását kérné tagállamai részére a nagy-

hatalmaktól.

Románia a londoni konferencián Titulescuval, Madgearuval, Mihalacheval és Tilea államtitkárral képviselteti magát. Amennyiben a nagyhatalmak nem fogadják el a dunai agrárblokknak a preferenciális vámokra vonatkozó igényét, annyiban a blokk felvenné a harcot és leállítaná ez államokból származó ipari importját.

Ez a könnyen bekövetkező harci eshetőség a bukaresti agrárértekezletnek megkülönböztetett fontosságot kölcsönöz.

MIRON CRISTEA

pátriárka felhívást intézett a klérushoz és a néphez, hogy a május 28-án megrendezendő antirevizionista népgyűlést minél nagyobb számban keressék fel.

Sulyos intézkedések a romániai export ellen

A közgazdasági életnek kétségtelenül kínos szenzációja az, hogy csomó állam, köztük a barátságos és szövetséges

Csehszlovákia, Franciaország és Lengyelország is, sulyos megszorításokat léptettek életbe a romániai exportterményekkel kapcsolatban.

A kereskedelmi minisztériumot Radu Romanescu, Románia párisi kereskedelmi attaséja, arról értesítette, hogy Franciaország új vám- és importilletékeket vetett ki.

A FRANCIA

vámnehezítések közül Romániát érintőekben a következők érintik:

A lovak darabonkénti vámilletéke 400, importilletéke 100 frank, a sertések 100 kilogrammjá után kivetett 150 frankos

vámilletékhez 75 frank importilletéket szabtak ki, élőmadarak mázsája után 100 frank az importilleték, ugyanennyi a bárány, disznó- és tehénhús után. Vágott madarak importtaxája mázsánként 200 frank. Ugyanennyi a konzervek mázsájának illetéke is, míg a friss tojás után 100 kilónként 150 frank fizetendő.

CSEHSZLOVÁKIA

ezzel egyidejűleg a sertésimport illetékét darabonként 62 csehszlovák koronával emelte fel, ami vagononkénti 12 ezer lejnek felel meg.

Megszorításokra készül Csehszlovákia a május-juniushavi exportkvótával kapcsolatban is.

Egyébként a csehek a sertésimport kvótáját havi 800 darabra csökkentették.

OLASZORSZÁG

június 1-től kezdve azon államok exportját, amelyek az olasz exportot nehezítik, szinte lehetetlenné teszi, mert ez államok részére 50 százalékos tulitilletéket fog alkalmazni. Ez országok egyébként vámentes exportáruira ezentúl 25 százalékos illetéket vet ki. Azon országok számára, amelyekkel nincsen kereskedelmi szerződés, Olaszország a következő illetékek növelést veti ki: nyersanyagra 20 százalék, állati és növényi szállítmányra 30, gyári termékekre 40, vámentes árukra 20 százalék.

LENGYELORSZÁG

júniusra csak rendkívül kis mennyiségű romániai áru behozatalát engedélyezte.

A kormány most tanácskozik, hogy a megszorításokkal kapcsolatban milyen intézkedéseket tegyen.

A. KIRÁLY

a csütörtöki ünnepnapot Csernovicban töltötte, ahol beiktatták a csernovici egyetem disz doktorának. A király ez alkalommal beszédet tartott, majd résztvett a csernovici repülőtér felavató ünnepségén s estefelé visszatért a fővárosba. Vajda miniszterelnök szintén Csernovicban volt.

KILÉPÉS A SZOCIALDEMOKRATA PÁRTBÓL

Ismeretes, hogy a romániai szocialdemokrata pártot az utóbbi hónapokban sulyos belső ellentétek és kiválások gyengítik. Az év elején Popovici és Moscatanu képviselő léptek ki, tekintélyes réteget vivén magukkal, most pedig Gheorghie Uzum parlamenti képviselő teszi közzé nyílt levelét, amelyben bejelenti kilépését.

TITULESCU

külügyminiszter a prágai kisantant-értekezlet után visszatért Bukarestbe, ahol a kormány tagjaival megbeszéléseket folytatni a londoni világgazdasági konferenciával kapcsolatban.

Ábel a Társadalomban

6

— Hát azt nem a kutyának csinálád?
— Ezt nem.
— No, helyes is.
— Mért?
— Azért, mert ő jobbat csinálna nekem.

Kacagtam ezen, véle együtt, de belül sajgott a csipés. Megszalasztottam hát az eszemet, hogy valamiképpen visszadjam neki. Szép lassan rágyújtottam s amikor összehúzott szemekkel az első füstöt utratattam, így szóltam:

— Hiába csinálna szegény, mert annak csak maga vehetné hasznát.

— Hát mért, te? — kérdezte a sipkás.
— Azért — feleltem, — mert ahhoz csak magának van gyufája.

Szerencsémre nem volt nála a kicsi seprű s így csak a szemével sujtott reám, ezt azonban könnyen elviseltem, mert boldog voltam. S nemcsak boldog, hanem nagylelkű is, mert utána rögtön úgy fordítottam a szót, hogy lássa, miszerint a tréfán túl én mégis nagy vasutit tiszteltem benne.

— Mikor ereszti bé a következő vonat? — kérdeztem ugyanis.

— Merről?

— Én nem bánom, akármerről, csak nekem való legyen.

Hát hova akarsz utazni?

Ugy gondoltam, jobb lesz, ha nem vétetem észre véle, hogy még én sem tudom utazásom célpontját. Éppen azért surolni kezdtem a homlokomat s töredezőve mondtam:

— Ejnye, no nézze meg, hogy maga itt

van, nem jut a neve eszembe... De erre kifelé, a magyar világ irányába, egy nagyobbacska város... Ejnye, a nevet, no, hogy is hívják?

— Hát arra van több is.

Éppen ez kellett nekem.

— Kezdje csak sorolni, lám! — mondtam neki.

— Hát itt van egyszer Gyergyószentmiklós, aztán Marosvásárhely, aztán Kolozsvár, aztán Nagyvárad...

— Tovább ne mondja! — állítottam meg.

Hát mért?

— Azért, mert ezek között benne van.

— Kolozsvár? — kérdezte a sipkás.

— Honnét tudja?

— Hát inkább oda szoktak menni az ilyen szolgálégynek.

Akart a nyavalya éppen Kolozsvárra menni, de ráhagytam, mert annyi tapasztalatom volt már az emberek felől, hogy tudjam: engedd, hogy kitalálják a gondolatodat, mert akkor jobban szeretnek. Ezt a jelen példa is bizonyította, mert, minnygárt láttam, hogy félig a pártomra billent a sipkás. És amikor ezt láttam, abban a pillantásban már azt is elhatároztam, hogy a billenés másik felét sem hagyom másnak: ennek okából úgy kezdtem beszélni hozzá, mint a mesében a szegény tévelygő legény a mindentudóhoz. Kérdeztem őt, hogy melyik város milyen messze van, milyen népek lakják, hol milyen szokások uralkodnak s itt vagy ott vérmesebbek-e a fehérsépek? S amikor azt láttam, hogy ő előltem még

azt is bátron tudja, amit nem tud, akkor még olyanokat is kérdeztem, hogy hol mikor kél és nyugszik a nap, hol vegytnek legtöbb vizet az itálba, hol miképpen fúj a szél, hol uralkodnak a bolhák s hol a poloskák s hol a nők a férfiak felett? Amikor ezekre mind feleletet adott nekem, így szólottam nagy elismeréssel:

— Sokat köszönhetek az Istennek, hogy egy ilyen kitanult embert hozott az utamba! — Azzal a kutya felé fordultam, mondván: — Ne félj, Bolha, mert avig ilyen emberek vannak, addig célt nem tévesztünk!

Bolha ránézett a sipkásra, aztán hunyorított nekem egyet és hamiskásan mosolygott.

— Ez huncut kutya, az egy szemivell! — mondta a vasuti.

— Nem tulságosan huncut ő — feleltem, — csak éppen örvend, hogy velem együtt utazhatik a vonaton.

— Hát azt te hogy gondold?

— Én éppen úgy, mint maga.

Ugy láttam, hogy erre valami rosszat akart szólni a sipkás, de hirtelen mégis elhallgatta a szót és hegyes szemekkel gondolkodni látszott.

— Bajos dolog — mondta.

— Hát az mért?

— Azért, mert akármilyen kutyát nem eresztenek fel a kupéba.

Hát ez akármilyen?

Az ember megnézte Bolhát jobban, aztán kijelentette:

— Hát bizony: vak is, nagy is, mocskos is.

Ez mind igaz volt, de én mégis a kutya mellé álltam, mondván:

— Hát ez már ilyen s a vonat sem lesz mocskosabb tőle.

— Legalább szófogadó-e?

— Ha nem muszáj, nem harap.

Erre a sipkás újból megnézte a kutyát,

egy kicsit tekergette a fejét és hümmögött, majd valami olyant mondott, hogy ő megpróbálja s közbejár, hátha! Ezzel el is ment bé egyenesen a vasuti házába s egy kicsi idő múlva másodmagával jött vissza. Fekete ábrázatu, fiatalember volt, akit magával hozott: a fején piros disznósü sipka, kék zubbonya neki s fekete nadrágja. Most már helyes uton vagyunk, gondoltam, mert ez teljesen hivatalbéli és nagy intézőnek látszik. Hozzám nem szóltak egy szót sem, hanem közrevették ketten a kutyát s megtekintették oldalból, meg előlről s meg tüzetesen hátulról. Aztán a hivatalbéli mondott a másiknak valamit románul s engemet elmellőzve visszament a házába.

— Hát féljeggel felveszi — szólott az én emberem.

Egyszerre örömet éreztem, de a pénz is felsőhajtott a zsebemben.

— S az mennyi? — kérdeztem.

— Kolozsvárig valami háromszáz lej.

Hamar számítani kezdtem magamban: Bolháért háromszáz, értem hatszáz: az összesen kilencszáz s még marad kétszáz. Csak kétszáz! S én egész öszszel s egész télen s féltavasszal szolgáltam ezért a pénzért! Furcsa nyomást éreztem a mellemben, amilyent sohasem azelőtt. S a nyálam mintha ecetes lett volna. Egyszerre marcangoló méreggel tettem el s úgy néztem a vasutat, ahogy a falusi kutya nézheti a nadrágos embert. Aztán azt gondoltam, hogy inkább gyalog megyek, amíg elválik a lábam, de nem adom a drága pénzt, életem akkora vagyonát!

S amint így háborogtam volna, egyszerre rám szólt az ember!

— Lekésél, s akkor nézheted a kutyát!

— Jobb is, ha én nézem, mert az kevésbé kerül — feleltem.

(Folytatása következik)

VILÁGPOLITIKA

Az osztrák
Fregoli-kabát

Egy percig sem szabad azt hinni, hogy az osztrák veszedelem nem veszedelem többé. Ha Dollfussnak sikerül is részben elcsúszni, részben francia barátkozással és egyfelől a Heimwehr, másfelől a diktatúra segítségével elgáncsolni a hitlerizmus előretörését, győzni mégsem győzött.

Nem is győzhetett, mert a matematika győzhetetlen, már pedig matematika, hogy Dollfuss az ország kétharmad többségével szemben áll a kormány és az ország élén. Az egyik harmad a szociáldemokrácia, a másik harmad pedig a nemzeti-szocialisták tömege. Minden száz osztrákból hatvanhat mást akar, mint Dollfuss.

Dollfussnak mindössze annyi a szerencséje, hogy a hátamögött áll a Heimwehr.

És talán ez lesz a veszte is, mert a Heimwehr, ha ellensége is a szociáldemokráciának, és más véleményen is van, mint a hitleristák, de végeredményében Dollfussal sincs egyvéleményen. Ma még Dollfuss mögött áll. Ma még, mert ma még nem mer kormánytámogatás nélkül sem a nemzeti-szocialisták, sem pedig a szociáldemokraták ellen fordulni.

A Heimwehrt voltaképpen a keresztényszocialista kormányzatok hozták létre. A szocdem védőrséggel szemben kormány-védőrség is kellett és ezért türe meg a kormány, hogy a Heimwehr szárnya nagyra nőjön. Az utóbbi évek osztrák kormányai nem támaszkodhattak a városi városházára, de még a szocdem eszmékkel inficiált karhatalomra sem és ezért kellett a Heimwehr.

Ahol sűrű a vihar, ott kell a villámhárító.

Ezért a Heimwehr Ausztriában máris nem is szimpatikus. A hidegség és érdektelenség legutóbb már nyilvánvalóan is kidomborodott. Ma Bécsben egyedül a Heimwehrt szabad felvonulni és mégis a minap felvonult Heimwehrt egyharmad annyi tömege sem volt, mint az ugyanaz nap gyülesező szociáldemokraták.

— A Heimwehr van, — mondják a bécsiek — de Bécs is van és Bécs nem akarja azt, amit a Heimwehr, mert a Heimwehr azt akarja, amit a kormány.

A legszomorúbb azonban a dologban az, hogy ez sem igaz. A Heimwehr ugyanis nem akarja azt, amit a kormány. A Heimwehr egyrészt a restauráció pártján áll, másrészt fasiszta. A Dollfuss-kormányról pedig mindezeket nem lehet elmondani.

Rüdiger Starhemberg, a herceg, talán maga sem tudja még eldönteni, hogy melyik áramlat szíve szerint valóbb: a fasiszta, vagy a restauráció. Történelmi múltja elkötelezte a monarchia mellett, de jobboldali világszemlélete a fasiszma felé hajtja. E két malomkő között azonban nem őrlődik fel. Úgyes taktikával a hatalom mögött áll és valószínűleg akkor fog kiugrani és szintvallani, amikor a hatalom diktatúrája megindul. E pillanatban még az a helyzet, hogy nem kell kiugrania. Sem a legitimizmus, sem pedig a Mussolini koncepciójában kiforrott fasiszmusnak nincs komoly talaja Ausztriában. Ausztria ma Marx szellemében vörös és Hitler szellemében fehér. Ez a két állam sokkal mélyebben benne a gazdasági lezüllettség fertőjében, sem hogy kompromisszumos forradalmakra képes lenne, már pedig Starhemberg a kompromisszum. Meg akar alkudni a császárral és a kapitalizmussal. Az ellenfeleinek nem császár kell, hanem hitleri diktatúra és nem kapitalizmus vagy kollektívizmus, hanem rendi állam. Ugy érzik, csak a szélsőségek adhatnak megnyugvást.

Starhemberg éppen ezért kacérkodik. A kormány mögött kacérkodik, de a kormány ellen. Kacérkodik Mussolinivel, a klerussal, Ottóval és ezért Dollfuss addig el, amíg Starhemberg meg nem csúsz.

E vizont Starhemberg nem áll. Lehet, hogy Starhemberg azontul is el majd, de lehet, hogy vele együtt bukik, mert önállóságának perceiben felmorzsolja a szélsőséges turbulencia.

Dollfussnak éppen ezért ma nincs és nem lehet egyéb célja, minthogy tartsa Starhembergét, és „hadseregét”. Talán legitimista lesz a kedvéért, talán diktátor lesz fasiszta szellemben, de annyi bizonyos, demokrata, mint amilyennek most kijátssza magát, nem maradhat. Nem maradhat, mert voltaképpen nincsenek is demokrata pártívei. A kormánya a ke-

resztény-szocialisták, a heimwehrek és a Landbund koalíciójából áll. A koalíció tagjainak egyikéről sem lehet azt állítani, hogy — demokrata. Még a Landbund leginkább az, de egyrészt törpe és így nem számít, másrészt pedig át kellett hajolnia a jobboldalra, mert különben apró tömeg-csoportjai hagyták volna cserben.

Az osztrák politikai szüret mustja nagyon forr most, de előbb-utóbb azért beéri. Arról szó sem lehet, hogy akár a hitleristák, akár a szociáldemokraták, akár pedig a Heimwehr közeledjenek Dollfuss felé és éppen ezért Dollfussnak kell közeledni ellenfelei felé.

Egy kicsit nehéz lesz. Mindig nehéz volt lából vaskarikát eszkábálni. De ma, amikor olyan nagyszerűen halad Európa azon az úton, hogy a kisebbség akarata uralkodik a többség felett, már ez sem lehetetlen.

És különösen nem lehetetlen, mert Dollfuss ma még negyvenéves sincs.

Már annak a kornak gyermeke, a mely megtanulta, hogy Machiavellit nemcsak olvasni, de gyakorolni is lehet.

Fordít egyet a köpenyegen. Ismét kifordítja a már számtalanszor kifordított köpenyegét. Valamilyen Fregoli-kabát lesz ez. Az egyik oldala Mussolini, a másik Hitler felé mosolyog és mivel még harmadik oldala is lesz, az meg a francia tőke felé vigyorog.

A technika századában már semmi sem lehetetlen.

(h. s.)

Jönnek
a legyek!

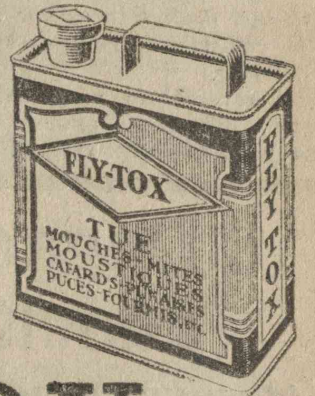
FLY-TOX-al pusztítsa el a legyeket, a betegségek és legveszedelmesebb terjesztőit.

Ablakokat és ajtókat becsukni. FLY-TOX-al 6-8 óra múlva permetezni, egy negyedóra múlva összeszeperni és elégetni a lehullott legyeket!

KELLEMESEN
ILLATOSÍTOTT

FLY-TOX

A Marosvásárhely–Bukarest között közlekedő autóbusz borzalmas katasztrófája

35 utas közül öt meghalt, a többiek nagyrésze súlyosan megsebesült

A szerencsétlenséget csak egy óra múlva fedezték fel

Brassó, május 27.

Pénteken reggel 9 órakor borzalmas autóbúszszerencsétlenség történt Comarnic város közelében, a Brassó–Bukarest között húzódó országúton. A 65-ös számú marosvásárhelyi autóbúsz, amelyet Mat Gyula sofför vezetett és amely a Vitális és Simon-cég tulajdonát képezi, eddig pontosan még meg nem állapított okokból, de a sofför állítása szerint

féktörés miatt, nekiszaladt egy országúti fának és az árokba fordult.

A szerencsétlenség körülményei pontosan még nem ismeretesek, csak annyi bizonyos, hogy lapunk zártáig

az autóbúsz 55 utasa közül ötven meghaltak, a többiek pedig javarészt súlyosabban megsebesültek.

A szerencsétlenség drámai hatását még fokozza az, hogy

a katasztrófát teljes egy óráig nem vették észre senki.

Csak tíz óra felé haladt el a színhely mellett egy másik, szintén marosvásárhelyi autóbúsz, amely Marosvásárhely és Ploesti között közlekedik. Ezen az autóbúszon ült egy rendőr is, aki azonnal értesítette a hatóságokat. Egyrészt Szinajából, másrészt Câmpinából azonnal bizottságok szállottak ki és a sebesülteknek elsősegélyt nyújtottak, majd autókön kórházba szállították őket.

A HALOTTAK NÉVSORA

a következők:

Perl Abraham, Lekence, marostordai községből.

2 nő, akiknek személyazonosságát még nem állapították meg.

Lukrecia Fasole, Mezőszabad (Marostorda).

és az utóbbinak 8 hónapos unokahúgoskaja.

SÜLYOSABBAN SEBESÜLTEK

meg a következők:

Mezai János, Marosvásárhely.

Pucsur János, Marosvásárhely.

Pakiakob József.

Farkas János, Körtefája, (Marostorda).

Koba Albert, Alsóteke (Marostorda).

Sapu Joan, Marosvásárhely.

Oprea Florea, Sáromberke (Marostorda).

Dobián János, Kozmafalva, (Marostorda).

Petre Stefan, Marosvásárhely.

Steinmetz David, Mózesfalva.

Juliana Precum.

Mova Kota, Mezörücs.

Noszt Teréz, Marosvásárhely.

Stefan György, Mezőbánd.

Moga Teodora.

Lori Seli, Dicsőszentmárton.

és az utóbbinak 3 gyermeke.

Gufa Alexandru.

Katona Flori.

Gál József, Marosvásárhely.

KÖNNYEBB SEBESÜLTEK

Papp David, Körtefája.

Fritz Péter egy kolozsmegyei községből.

Bucsa György, egy marostordai községből.

ségből.

Vultur Gyula, egy marostordai községből.

Lupa Julianna, Dicsőszentmártonból.

A szerencsétlenség körülményeinek kiderítésére megindult a vizsgálat.

AUTÓBUSZSZERENCSETLENSÉG BUKARESTBEN IS

A péntekre virradó éjszaka súlyos autóbúszszerencsétlenség történt Bukarestben is. A 15389-es számú autóbúsz, amelyet Dumitru Sándor vezetett, a 11 Junie-utca és a Bulevardul Maria sarkán összefutott a 11389-es számú autótaxival.

Az autótaxiban a sofförön kívül négyen ültek és mind a négyen súlyosan megsebesültek.

Az egyik sebesültet, Gheorghiu 25 éves magánhivatalnokot haldokolva szállították be a kórházba.

Megállapították, hogy a hibát az autóbúsz vezetője követte el, aki egyébként lábán maga is erősebben megsebesült.

Az egyetemi rektorok úgy döntöttek, hogy:

Nem függesztik fel a megbüntetett diákok büntetését

Új egyetemi szabályzat készül

Bukarest, május 27.

Az egyetemi rektorok ma Gusti közoktatásiügyi miniszter elnöklete alatt közös ülést tartottak Bukarestben, amelyen elhatározták, hogy a zavargó diákokra kivetett büntetéseket

nem függesztik fel.

Egyben elhatározták azt is, hogy új egyetemi szabályzatot dolgoznak ki, amelyet már a következő évben is alkalmazni

fognak. Ez a szabályzat alkalmas lesz arra, hogy a főiskolákon a rendet biztosítsa.

Olcsóbb lett az Oromaltine

KIS DOBOZ 50
KÖZEP DOBOZ 98
NAGY DOBOZ 175
CSALÁDI DOBOZ 320

A Vatikán éles állásfoglalása a német fajnemesítési törvény ellen

A tervezet szembekerül az emberi méltósággal és az isteni törvénnyel — írja az Osservatore Romana

Róma, május 27.

A Vatikán hivatalos lapja, az Osservatore Romana jelentést közöl arról, hogy a németországi katolikusok között nagy izgalmat váltott ki egy törvénytervezet, amelyet az államhatalom fajnemesítési célból készített el.

A tervezet beavatkozik az emberi természet örök törvényeibe s szembekerül az emberi méltósággal és az isteni törvénnyel.

Nem kevesebbről van benne szó, mint hogy a következő esztendőben higiénikus vizsgálatnak vetik alá ugyyszólván

az egész lakosságot.

Még ezelőtt válaszfalakat emelnek a népfajok között, hogy gondoskodjanak a német népfaj fennmaradásáról és nemesedéséről. Meg fogják tiltani a különböző néptörzsekhez tartozó egyének házasságát. A családokat meg fogják különböztetni aszerint, hogy az állam szempontjából kívánatos-e a szaporodás, vagy pedig megterhelést jelent.

A katolikus akadémikusok legutóbbi gyűlésén Mayer tanár élesen állást foglalt a készülő törvény ellen.

Dagad a Morgan-féle adóeltitkolási botrány

Morgan rendőrök őrzik, mert merénylettől tartanak

Newyork, május 27.

A Morgan-féle adóeltitkolási botrány egyre jobban és jobban dagad.

A kiszállt bizottság eddig megállapította, hogy a Morgan-bankházból a többiek között Coolidge volt köztársasági elnök, Lindbergh, sőt maga Norman Davis is vettek fel különböző illegális összegeket.

Morgan egyre-másra kapja a névtelen fenyegetéseket úgy, hogy kénytelen volt a rendőrséget arra kérni, hogy állandóan őrizze.

Newyork alvilágának — ilyen hírek is el vannak terjedve — az a szándéka, hogy Morgant elrabolják.

Hir szerint Morgan élete egyáltalában nincs biztonságban, de a hatóságok kénytelenek a vizsgálatot tovább folytatni, mert erre a közvélemény szorítja őket. A napokban megvizsgálják azoknak a kölcsönöknek okmányait, amelyek a külföldi államoknak kölcsöneire vonatkoznak, mert az az általános vélemény, hogy a külföldi államoknak nyújtott kölcsönöknek is különböző szabálytalanságokat követett el Morgan.

Döntés a földjövedelem értékelése ellen beadott felebbezések fölött

Ceszallították az utadókat

Bukarest, május 27.

A pénzügyminisztérium mellett működő Központi Bizottság április és május hónapban döntött a földjövedelem értékelése ellen beadott felebbezések fölött. Egyes csoportoknál leszállították az utadókat.

Az I. kerületben, a legelőknél: III. oszt. 330 lejről 280 lejre, IV. oszt. 500 lejről 260 lejre, V. oszt. 280 lejről 240 lejre, VI. oszt. 220 lejről 180 lejre, VII. oszt. 160 lejről 120 lejre, VIII. oszt. 120 lejről 90 lejre. A II. kerületben, a szántónál: VI. oszt. 260 lejről 230 lejre, VII. oszt. 220 lejről 200 lejre, VIII. oszt. 170 lejről 160 lejre. A legelőknél: IV. oszt. 260 lejről 220 lejre, V. oszt. 240 lejről 205 lejre, VI. oszt. 200 lejről 165 lejre, VII. oszt. 140 lejről 105 lejre, VIII. oszt. 120 lejről 80 lejre. A III. kerületben, a szántónál: VI. oszt. 240 lejről 210 lejre, VII. oszt. 200 lejről 170 lejre, VIII. oszt. 170 lejről 150 lejre. A legelőknél: IV. oszt. 210 lejről 190 lejre, V. oszt. 190 lejről 160 lejre, VI. oszt. 170 lejről 140 lejre, VII. oszt. 140 lejről 110 lejre, VIII. oszt. 120 lejről 70 lejre.

A kertjövedelem értékelését 25%-al, a szőlőkét 15%-al csökkentették. A vonatkozó határozatokat a Központi Bizottság a napokban küldi szét.

Akik az adókievetés ellen egyéni felebbezést

adtak be, a szóbeli tárgyalás rendjén kérik a Központi Bizottság (Comisiune Centrală) ezen határozatának alkalmazását.

Azoknak a községeknek adózói, amelyek felebbezést adtak be az értékelő bizottság jegyzőkönyve ellen, akkor is kérhetik adóztatásuk helyesbítését, ha egyéni felebbezést nem adtak be.

Azoknak a községeknek az adózói, amelyek az értékelő bizottság határozatát nem felebbezték meg a Központi Bizottsághoz, sem egyéni felebbezést nem adtak be, a Központi Bizottság határozatára hivatkozással megkísérelhetik a helyesbítést kérni.

A pénzügyminisztérium 1933. május 18-án kelt 49474. sz. rendeletével az utadók kulcsait a következőképpen szállította le:

Mezőgazdasági jövedelem után 3 %, épületjövedelem után 2 %, ipari- és kereskedelmi jövedelem után 2 1/2 %, szabadfoglalkozás után 2 %, ingó jövedelem után 1 %, fizetések és nyugdíjak után 0.50 %.

A pénzügyminisztérium a napokban fogja szétküldeni a rendeletet.

Az adókievetések és a felebbezési tárgyalások rendjén kérni kell a felsorolt alacsonyabb kulcsok alkalmazását.

Vádolt, aki tiltakozik az ellen, hogy elmebetegnek nyilvánítsák

A budapesti Esküdt-ügy érdekes fordulata

Budapest, május 27.

A budapesti törvényszék ma foglalkozott azzal a szakértői nyilatkozattal és véleményrel, amelyet az orvosszakértők Esküdt Lajos ügyében együttesen adtak be. E vélemény Esküdt Lajost elmebetegnek nyilvánítja és megállapítja, hogy Esküdt az igazságszolgáltatás előtt felelőségre nem vonható.

Esküdt már három-négy napja tudja, hogy a szakorvosok őt elmebetegnek

nyilvánítják és kijelentette, hogy az elmeorvosi véleményekkel szemben teljes elégtételt és rehabilitációt kér. Azt követeli a bíróságtól, hogy tárgyalják le ügyét és állapítsák meg, hogy semmiféle büncselekményt el nem követett.

Esküdt Lajos egyébként két napal ezelőtt éhségsztrájkba kezdett, amelyet — mint mondja — mindaddig nem fog abbahagyni, amíg a bíróság ügyét le nem tárgyalja.

Gyűlés a magyar érettségi bizonyítvány és diploma elismertetése érdekében

Magyarországon respektálják a román bizonyítványokat

Nagyvárad, május 27.

A magyar érettségivel és diplomával rendelkező lateinerek Nagyváradon gyűlést tartottak, amelyen a szónokok egyhangulag leszögezték azt az álláspontot, hogy

tűrhetetlen sérelem a magyar diplomáknak és érettségi bizonyítványoknak el nem ismerése.

Magyar bizonyítvánnyal, minden érettségi ellenére, a katonaságnál két évet kell szolgálni s az egyetemen nem respektálják a bizonyítványokat.

Egyik felszólaló elmondotta, hogy Magyarországon elismerik a román baccalaureátusokat, sőt rengeteg azon román hivatalnokok száma, akik állami alkalmazásban vannak. Ezek javarészt Szegedre mennek doktorátust szerezni, ahol addigi, román intézetektől származó bizonyítványaikat minden további nélkül elismerik.

A gyűlés sürgőnyt küldött Vajda miniszterelnöknek és Gusti közoktatásügyi miniszternek.

Elhatározták ezenkívül, hogy a kiáltó sérelemre felhívják a magyar képviselők figyelmét acélból, hogy azok a képviselők házbán interpelláljanak az ügyben. A magyar diplomások száma Romániában kétezerre tehető.

Mai válópör

Nagyvárad, május 27.

Érdekes és kényes jelenetek közepette zajlott le ma a nagyváradi törvényszék előtt Oláh Lajos villanyserelő válasi perének főtárgyalása. Oláh Lajosné a tárgyalóteremben komiszár kíséretében jelent meg, amit azzal indokolt, hogy

válópörben levő férjének „nőismerőse” és ennek anyja a válópör különböző tárgyalásai után már kétszer is megáldták, mégpedig egyszer a törvényszék épületében, egyszer pedig nyílt utcán.

Egyébként az asszony az elnök kérdésére kijelentette, hogy hajlandó elválni

azaz a feltétellel, hogy férje a tőle „ki kölcsönzött” 10 ezer lejt fizesse vissza.

— Ezerkilencszázhuszonhatban ismerkedtünk meg, — vallotta az asszony, — és 1931-ben léptünk házasságra. Ezen idő alatt férjem összes katonai költségeit fedeztem, majd mikor megszökött a katonaságtól, a börtönből kiszabadítottam. Most azután, miután kihasznált és pénzemet elvette, itt akar hagyni.

Oláh egy Nagy Juci nevű tanút jelentett meg a bíróság előtt. Vallomása közben a feleség ügyvédje megkérdezte tőle, hogy mi a foglalkozása?

— Jól tudja tapasztalatból, mi a foglalkozásom.

Egyébként a tárgyalást június 23-án halasztották el.

Perliott

fogpasztá csak 27. — lei készítmények most már nem csak a legjobbak, de aránylag a legolcsóbbak is.

SZÖVETEK
hozzávalók a
PÜNKÖSDI ÜNNEPEKRE
legszebbek,
legdivatosabbak,
legjobbák és
LEGOLCSÓBBÁK

VESTISNÉL, BRASSÓ, LEN-SOR 22

A Havas ügynökség szenzációs jelentése

A négyhatalmi megállapodásról és a kisantant állásfoglalásáról

Páris, május 27

A Havas ügynökség késő este érkezett jelentéseink szerint cáfolja azt a hírt, hogy Paul Boncour külügyminiszter és a kisantant a négyhatalmi direktórium kérdésében megállapodtak volna. A Havas ügynökség szerint a kisantant csak a további eljárási módokat illetően állapodott meg a francia külügyminiszterrel.

és pedig olyképpen, hogy amennyiben a négyhatalmi egyezménybe Franciaország belemegy és azt aláírja, ugyanakkor nyílt levélben a kisantant államok mind-egyikével szemben leszegzi a francia kormány és az illető állam közötti viszonyt, amely Franciaországot a négyhatalmi konferencián belül is kötelezi.

A Havas-ügynökség jelentése Genfben óriási szenzációt keltett.

Rendelet a nyugdíjcsökkentésről

Bukarest, május 27.

Ismeretes, hogy a múlt hónapban megint s alaposan leszállították a nyugdíjakat, még hozzá úgy, hogy némelyeknél 25-30 százalékot, sőt egyes esetekben állítólag még többet tett ki az újabb csökkentés. A pénzügyminiszter a nyugdíjakok számtalan panaszára és felajdulására már akkor megígérte, hogy felülvizsgálja az ügyet. Ugyáztik, ennek a megfontolásnak az eredménye a következő minisztertanácsi határozat, amely szerdán jelent meg a hivatalos lapban:

"Az összes polgári nyugdíjak, valamint a volt osztrák-magyar és orosz hadirok-kantaknak engedélyezett nyugdíjak (ugy a törzsnnyugdíj, mint a drágasági pótlékok) az 1933 március hónapban érvényben volt rendelkezések szerint számított összeget néve alapul, a következőképpen módosulnak:

Havi kettőezer lejig változatlanok maradnak, míg a kétezer lejen felüliek egy-

ségesen hat százalékkal leszállítatnak, olyanformán, hogy a leszállított összeg kétezer lejnél kisebb nem lehet.

A román hadsereg nyugdíjas altisztjeinél kétezeröttszáz lejig maradnak változatlanok a nyugdíjak és csak azon felül érvényes a hat százalékos csökkentés. Itt is érvényes az a szabály, hogy a leszállított nyugdíj nem lehet kisebb kétezeröttszáz lejnél.

A fentiek szerint kiszámított csökkentést a drágasági pótlékból kell levonni, míg a törzsnnyugdíj érintetlen marad.

A nemzeti ajándék címén engedélyezett életjáradékokra vonatkozólag továbbra is érvényben maradnak, a 236-1933 számú minisztertanácsi napló határozatai. Tiszt helyetteseknél az 1922-1931 minisztertanácsi napló szerinti nyugdíjból minden év után, amellyel kevesebbet szolgáltak, mint 55 év, levonandó 3 százalék.

Az új nyugdíjak május elsejétől érvényesek.

Használjon VIM-et!

A fénylően tiszta kályha minden konyha disze. A VIM eltünteti a legmakacsabb korom-, zsír- és rozsdafoltokat. És minden, ami a kályhán van, — vas, zománc, nickel, sárga vagy vörösréz, — egy szempillantás alatt fényes és tiszta.

VIM
MINDENT TISZTÍT

Madzsar József felmentették

Budapest, május 27.

Madzsar József egyetemi tanár és társai ellen a budapesti ügyészség kommunista-vádat emelt. A bünpernek ma volt a főtárgyalása, amelynek eredményeképpen

a bíróság Madzsar Józsefet és társait a vád és következményei alól felmentette

azzal az indoklással, hogy a főtárgyalás folyamán produkált bizonyítékok nem elegendők ahhoz, hogy a vádlottak bűnösségét meg lehetne állapítani.

Elítélték a gyilkos vizvári határőröket

Szombathely, május 27.

Annak idején jelentette a B. L., hogy a vizvári határrendőrség négy tagja ita-los állapotban összeveszett a község lakóinak egy részével. E veszekedés során hasba és háthaszu-rták Bosznai Béla jegyző gyakornokot, aki sebeibe belehalt.

A budapesti hadbíróóság ma foglalkozott az ügygel és az enyhítő körülmények figyelembevételével Bódis János szakaszvezetőt 2 évi és hathavi fegyházra, Kristóf Albert leszerelt határrendőrt 2 évi börtönre, Horváth Gyula tizedest pedig egyévi börtönre ítélte.

Mindhárom elítélt lefokozását is ki-mondotta.

A hadbíróóság a negyedik vádlottat, Gisz Sándor tizedest felmentette.

Kinos provokáció Nagyvárádon

Nagyvárad, május 27

A május 28-án tartandó revíziós nap-pal kapcsolatban a Casa Naționala nevű alakulat körlevelet intézett az összes egy-lázakhoz és egyesületekhez, felhíva őket arra, hogy vegyenek részt a revízióellen-es gyűlésen, megbízottak útján szolal-janak fel s amennyiben ezt nem akarják, nyilatkozzanak a revízió ügyében.

A körlevél városszerinte kinos hangulatot keltett.

Magzatelhajtásért négy letartóztatás

Sárbogárd, május 27.

Ma letartóztatták itt Nádaszy Jenőt, a sárbogárdi járásbíróság vezetőbíráját. A járásbíró ellen az a vád, hogy fiatalkoru cselédjével hónapok óta viszonyt folyta-tott. Amikor a viszonynak következmé-nyei mutatkoztak,

a járásbíró rábeszélte a leányt arra, hogy mesterséges uton szabaduljon meg gyermekétől.

A leány bele is ment a műtétbe.

A sárbogárdi járásbíró sze-relmi kapcsolatának tragikus következményei

Az eset kiderült olyképpen, hogy a fiatal leány a műtét következtében meg-halt.

A járásbíróval egyidejűleg letartóztat-ták dr. Oesterreicher orvost, aki a műtétet végrehajtotta, Hegedűs Józsefné, szü-lésznőt és még egy asszonyt, aki a mű-tétnél segédkezett.

A járásbíró egyidejűleg állásától fel-függesztették.

Míntha csak filmre írták volna

Putty Lya egykori kérője, fénykép után megkérte a tragikus sorsu filmszínésznő leányának kezét

Budapest, május 27

Putty Lya, a közelmúltban elhunyt filmszínésznő Judit nevű 18 éves lánya megdöbbentően hasonlít édesanyjára. Ennek köszönheti, hogy házassági ajánlatot kapott — az exotikus Jávából.

Grootenboer, 30 éves jávai ültetvényes, a jövődöbeli völgyben, levélileg kérte meg a fiatal lány kezét. Megírta, hogy anyját, akit filmjeiről ismert, nagyon szerette, feleségül is akarta venni, de a filmszínésznő kikoszarta.

Halála után sokáig gyászolta. Nemrég a „Vu” című képeslapban megpillantotta Judit fényképét, amelyben a tragikus sorsu filmszínésznő arcvonásaira ismert. A kísérteties hasonlóság következtében azonnal elhatározta, hogy megkéri a ke-zét. A romantikus ültetvényes már meg is érkezett a szepesmegyei Gibárt községbe, ahol Judit nagyanjával lakik. A fiatal lány gondolkodási időt kért. Remélhető-leg ez alkalommal szerencsésebb lesz Grootenboer ur. mint Putty Lyánál volt...

Kövér Gusztáv ügye a külföldi sajtóban

Budapest, május 27.

A Nagyváradról kiutasított és a ha-táron áttett Kövér Gusztáv ügyével va-lamennyi budapesti napilap bőven és erőlyes hangon foglalkozik. A budapesti lapokon felül hosszabb cikkben tárgyalja az esetet a Neues Wiener Tageblatt is. Más bécsi lapok is foglalkoznak Kövér Gusztáv ügyével.

Az olasz lapokban is hangot kapott az ügy, sőt a német lapok is részletesen is-

mertetik, mert Kövér kiutasításának hi-rét két nagy német sajtó tudósító iroda, a Telegraphen Unio és a Wolff-iroda is átvette.

Ház kutatás a szebeni hitleristáknál

Nagyszeben, május 27.

A szebeni hitleristáknál a rendőrség motozást tartott és sok röpiratot, va-lamint a jelentések szerint kompromittáló levelezést kobozott.

— Amikor arcszine fakó, szürkésárga és tekin-tete bágyadt, amikor szomorú, nyomott hangulat és nehéz álmok gyötrik, amikor epepangás, gyo-morfájás, felfúvódás és fejnymás kínozzák, olyan-kor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomor-ra 1-1 pohár természetes „Ferenc József” keserü-vizet inni. Az orvosok azért rendelik a Ferenc József vizet oly gyakran, mert ez sok esetben a rosszullét okát gyorsan megszünteti és az egész szervezetet felfrissíti. A Ferenc József keserüviz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletek-ben kapható.

Jelentés a Skoda-frontról

Bukarest, május 27.

Zaletzky vizsgálati fogságát újabb 30 nappal meghosszabbították. Az utóbbi napokban a vizsgálat ismét erősebb len-dületet vett.

Holtpontra jutott a nagyváradi gyilkos-sági ügy nyomozása

Nagyvárad, május 27.

Jámbor Imre meggyilkolása ügyében a nyomozás teljes holtpontra jutott. A Görögöldalt ismét 250 csendőr szállotta meg. A nyomozók átkutatnak minden lá-zat s megszólítanak minden embert, de az összes gyanúsítottakat szabadláb-ra kellett már helyezni. A rendőrség telje-sen tehetetlennek bizonyul.

A rendőrség az eredménytelenséget az-zal magyarázza, hogy a nyomozás érde-kében semmiféle anyagi áldozatot sem tud hozni.

Leszállt az amerikai kamalláb

Newyork, május 27

Ma érkezett newyorki kábeljelentés szerint az amerikai Federal Reserve Ban-kok igazgatósága közölte, hogy a hivatalos kamatláb az eddigi három százalékról kettő és fél százalékra szál-lítják le.

A pénznek ilyen olcsóbbítása összefügg azokkal a pénzkibocsátási tervekkel, a melyekkel most Rooseveltt kísérletezik.

HIREK

A technika csodái

(Két hölgy találkozik az utcán. Barátok. Régen látták egymást. Miután vilámszeben megnézték egymás ruháját, kalapját, kesztyűjét és cipőjét, megcsókolták egymást és mondták: pá, édesem szerbusz aranyom. Ezt követően megbeszéltek a legsürgősebb családi ügyeket, majd az egyik folytatja.)

— Képzeld, rubintom, új, modern konyhafelszerelést vettem.

— Ideje volt, angyalom.

— Igazad van, de annyi praktikus, új találmányt produkál a technika, hogy azokat elmellőzni nem szabad. Kész öröm így a főzés.

— Haladsz a korral, mi?

— Márminthogy az én korommal, akard mondani, édes, ugy-e? Hát haladok. Képzeld.

— Árucl el, gyönyörűségem, mi van benne.

— Szenzációs önműködő lábasok.

— Eddig te működtél...

— Most a lábasok. Önműködően csepegtetik a zsírt a husba. Ha főzök, a fazék fűtyülni kezd, mire csak abba kell hagyni az ujságolvasást és kész az ebéd.

— Nagyszerű.

— És a szeletelő! Szeletel, csontoz és talbaigazítja a pecsenyét.

— Ez maga a tökély. Irigyellek.

— Hát még a tortasütő! Abban nem ég meg semmi. Forró víz cirkulál benne, ha kész, a vízből gőz lesz és tutul, hogy vegyük ki a kész tésztát.

— Elbűvölő.

— És a bugonyatisztító! Percek alatt mos, hámoz, aprít. Igaz, megkérték az árát, de azt a mennyi gyönyört, fiam, így főzni, azt nem is képzeled...

— Mily boldog lehetsz, édesem...

— A palacsintasütőnek billentős a feje. Ha az egyik felén megsült, egy kezen átbillenti a palacsintát, hoppoz és máris sült a másik fele, amit készen kidob az odaállított talba...

— Erre?

— Erre bekapcsolom a töltőt. A töltő, mint egy hűlőnyit, megpörgeti a tésztát fűtésre és máris csurgatja bele a túrót vagy lekvárt.

— Pssz...

— És az új feketekávémasina... Örül, főz, önt, pillanatok alatt. A gyümölcsliantól maga egy álom. Ja és nem is mondtam a főzelékpárolót. Az egyenesen mesés. Önmaga készíti a rántást és egy kis, felszerelt kronométer segítségével a kellő időpontban elkeveri... (Hizik a gyönyörűségét.) Hát ehhez mit szólsz?

— Pazar, fiam. Ennél csak az én ebéd-előállítási technikám fejlettebb, ha úgy mellelleg érdekel...

— Ah... és mi az?

— Hozatom.

— IDŐJÁRASJELENTÉS. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint a hőmérséklet átmenetileg emelkedik, az éjszakai lehűlés pedig csökken. Ujabb esők és zivatarok azonban lehetségesek.

— **Bárki megengedhet ezentúl magának egy karlsbadi (vagy marienbadi, vagy franzensbadi) kúrát** hihetetlenül szerény átalányárban és mégis elegáns körülmények közt. Egy teljes karlsbadi kúra ára: Lei 13,200 beleértve az összes költségeket, u. m.: Utiköltség Karlsbadig és vissza. — Vízum! Huszonegy napos teljes ellátás elsőrangú szállodákban. — Kurtaxa. — Orvosi kezelés: szabad orvosválasztás. — Az orvos előírása szerinti diétetikus étrend és gyógyfürdők. Utiköltség nélkül Lei 11,500.

Indulás csoportokban minden hónapban, vagy egyénileg bármely nap. Kérjen részletes prospektust Erdész Imre mérnök utazási irodájától:

Biroul de Voiaj Ing. E. Erdész, București III., Calea Victoriei No. 168.

Azonkívül júliusban 2 pompás tengeri-ut: A csikagói világiállításához >REX< legnagyobb óceánjáróval (6 hét 47.500 Lei) és Földközi-tengeri körutazás >ERIDANIA< legluxusosabb hajóval (3 hét 13.800 Lei).

— **Letartóztatott telekkönyvvezető.** Szatmárról jelentik: A vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte Nistor Lőrincet, a színérváraljai járásbírósg helyettes telekkönyvvezetőjét, akit csalással, sikkasztással vádolnak. Mint az ottani agrárkomisszió titkára, azzal csal ki a földművelőktől nagyobb összegeket, hogy földet szerez nekik. A telekkönyvi illetékeket, nem helyegben, hanem pénzben vette fel s eként 20 ezer lej sikkasztott, azonkívül több bírósági aktát megsemmisített.

— **ÖNGYILKOS DIÁK.** Temesvárról jelentik: Balaleu János, a lugosi mezőgazdasági iskola növendéke öngyilkosságot követett el és meghalt. Hátrahagyott levelében az iskola igazgatójára panaszodik. Az iskolában az esztendőben ez már a második öngyilkosság.

— **HALÁLRAGÁZOLT KISLEANY.** Marosvásárhelyről jelentik: Crama Andronic hodáki lakos elgázolta szekerével Mann Elena 7 éves kisleányt, aki szörnyethalt. A gazdát letartóztatták.

— **ABLAJ**

A Pen-klubok világkongresszusát május 25-től 28-ig tartják Raguzában. A szellemi világ fejedelmeinek — és tegyük hozzá: itt-ott báróinak is — tavalyi pesti gyűlése sem volt teljesen izzó percek nélkül. Igaz, hogy az a parázs inkább csak a magyar íróberkeket fűltette. Raguzában ezidén százfokos világpikantériát várhatni. Megjelennek ott a hülleri német birodalom íróküldöttei. A világirodalomban, bizony, inkább ismeretlen, mint ismeretes nevek. Hanns Martin Elster, Schmidt-Pauli és Fritz Otto Busch, kiküldöjük a könyvvető barna birodalom. Előhírnökeik a birodalomból eltávoztak Thomas Mann, Stefan Zweig, Jakob Wassermann. A német delegátusoknak nagy kutyaszorító lesz Raguzában. De hát a kampókésztes írók nem olyan félnék legények. Még ott sincsenek, máris proklamálták programjukat: „A Hitler Adolf Führere alatt álló új Németország szellemében úgy fogjuk kioktatni a résztvevőket, hogy minden rosszindulatú támadást, különösen a heccek egyenként visszaverjük”.

— **A NÉMETORSZAGI ÜLDÖZÖTEKÉRT.** Nagyváradról jelentik: A nagyváradi ortodox főbbi csüörtökre bőjt-tel egybekötött gyásznapot hirdet a Németországból kiűldözött zsidók balsorsával kapcsolatban. A bőjtöt meg lehetett váltani. Az így egybegyűlt pénzt a menekülők segélyezésére fordítják.

— **Szakadékba zuhant egy utasszállító autóbussz.** Sulyos szerencsétlenség történt csüörtök reggel Balavásár közelében. A Segesvár-Marosvásárhely között közlekedő autóbussz, amely ki akart kerülni egy szekeret, éktörő követeztében az utasok szakszakadékba fordult. A soffór bordatörést, négy utas pedig sulyosabb sérüléseket szenvedett. Két utas és az autóbussz kalauza idejekorán kiugrottak s így csak jelentéktelen sebesüléssel uszták meg a szerencsétlenséget. A sebesülteket a marosvásárhelyi kórházba szállították.

— **KÁRTÉRITÉS KÉRNEK A MEGÖLT JÓSNÓ GYERMEKEI.** Nagyváradról jelentik: Jelentettük már, hogy két gazda megfojtotta Kovács Piroksa szalárdi cigányjósnot, aki feleségüktől nagyobb összeg pénzt csikart ki és nem zakarta visszaadni. A jósnó nyolc gyermekét hagyott hátra, akik a gyilkos gazdától most félmillió lejes kártérítést követelnek.

— **NEM A JEGYZŐ, HANEM A JEGYZŐI IRNOK** „Az alsószolcsvai jegyző fényképezeti magát és abból esendőrségi jegyzőkönyv lesz” címen riportot közölünk nemrég. A cikkkel kapcsolatban Joan Oltean alsószolcsvai jegyző annak a megállapítását kéri, hogy a cikkben szereplő Oltean nem Joan-nak, hanem Vasile-nak nevezik és nem jegyző, hanem a jegyzői irodában irnok. Tehát a brutálitást nem Joan Oltean jegyző, hanem Vasile Oltean jegyzői irnok követte el.

— **HOLTTEST A MAROSBAN.** Temesvárról jelentik: Néhány nappal ezelőtt eltűnt lakásáról Papp Béla 72 esztendő radnai lakos. Csüörtökön egy halász kifogta a Marosból az öregember holttestét, amelyen külőrszaknak semmiféle nyoma sem látszott. A család kérésére az ügyben megindult a nyomozás.

— **A MÁTÉ PASSZIÓ BRASSÓBAN.** A brassói Feketetemplomban tegnap előadták Bach hatalmas művét, a Máté passziót. Erdélyi zenei életének kimagasló eseménye volt ez a hangverseny, amit a legjobban az bizonyít, hogy a bukaresti stúdió érdemesnek tartotta az előadást közvetíteni. A hatalmas mű nagyszerű betanításért és vezénylésért Bickrich karnagyot illet meg minden dicséret. Nagyszerűt tudott teljesíteni, mert nagyszerű erők állottak rendelkezésére. Nemcsak pompás szólistái voltak, hanem fegyelmzett ének és zenekara is. Az előadás alkalmából a hatalmas és híres brassói Fekete-templomot szorongásig megtöltötte a hallgatóság, amely két és fél órában tartó előadás minden tételét külön-külön megértő elismerésével honorálta.

— **Apponyi és Klebelsberg politikai hagyatéka.** Budapestről jelentik: Almásky a képviselőház elnöke néhány nappal ezelőtt azzal kereste fel Apponyi és Klebelsberg özvegyeit, hogy a két nagy államférfiu politikai hagyatékát bocsássák a parlament rendelkezésére. A két özvegy nem zárkózott el a kérés elől és a két államférfiu relikviáit ma beszállították a magyar parlament muzeumba.

— **ELFOGTÁK A KÁSZONJAKAB-FALVI GYILKOST.** Csikszederáról jelentik: Megirtuk már, hogy a Kásonjakabfalva és Impér közötti országút árkaiban átlótt fejjel találták meg Rádu András kásonimpéri szolgalegényt. A csendőrség most egy Sándor Péter nevű legény személyében elfogta a gyilkost, aki Rádu egy korcsmai összeszólalkozás után agyonlőtte.

★ **ELVESZETT** áldozó csüörtökön a sétatérén egy ridikül arcképes igazolvánnyal és fontos iratokkal. A becsületes megtaláló kérést, adja le Nagy Ferenc cipőüzletébe, Kapu-utca 19. A pénzt megtarthatja.

ABLAJ

Fehérítse meg fogait! 3 árnyalattal 3 nap alatt

Ha minden igyekezete hasztalan és fogai mégsem szépek és fehérek — tegyen kísérletet egy centiméter nagyságú KOLYNOS fogpasztával, száraz fogkefére nyomva. 3 nap alatt fogai 3 árnyalattal fehérebbek lesznek. KOLYNOS megöli a szájüregben levő a fogszut okozó veszedelemes baktériumokat. A fogaknak megadja a gyönyörű ragyogását, anélkül, hogy a fogzománcot megtámadná. A leggazdaságosabb — egy centiméter elég.

képes leszek, provokállok. Ezt vedd tudomásul!

A budai korcsmáros „Apu és anyu, itt vagyunk Tercsivel...” kezdetű üzenete a valóságban:

— Két pengő ötven fillért fizetek ezért a rádióüzenetért. Tegnap is fizettem és bementem a világot jelentő éterbe, hogy „Apu és anyu, itt vagyunk, Tercsivel...”, mégsem jött senki. Most már harmadszor meglehetem föl a friss halászlét. Ha ma se hoz vendéget az éter, — akkor muszájba mehet az egész étel.

László Aladár

Rablógyilkosság Biharkövesden

Nagyvárad, május 27

Biharkövesd községben ma reggel megfojtva találták Tercheneanu Demeterné dögzagdag asszonyt. A tettesek után a nyomozás megindult. Valószínű, hogy rablógyilkosság történt.

— **Gyógyszertári szolgálat Brassóban.** 1933 május 27-től 1933 június 10-ig a következő gyógyszertárak látják el az éj-jeli, déli, vasár és ünnepnap szolgálatot: Salamon M. „Szentgyörgy” gyógyszertára, Belváros, Károly Király-utca 56-58 sz (Korona szálloda mellett) és E. Kugler, „Hygiea” gyógyszertára, Ó-Brassó, Hosszu-utca 81 szám.

★ **WAGNER-ÜNNEPELT JUNIUS 1-ÉN AZ ASTRÁBAN.** A brassói szász zeneegyletek június 1-én az Astra termében előadják „Mesterdalnokok”-at. A jegyelővétel megkezdődött a Hiemesch könyvkereskedésben. Ezt a hangversenyt különös figyelmébe ajánljuk Brassó zenekedvelő közönségének.

★ **KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS** Halás köszönet mindazoknak, kik szerették fiunk, Né mere Zoltán temetésén megjelentek, vagy részvételük bármely más módon kifejezték. Külön köszönet a Ref. Ifjusági Egyet-nek, a Rapid sportesapat és más sportegyesületeknek. A gyászoló család.

★ **A SZÁSZVÁROSI REFORMATUS KUN-KOLLEGIUM** 1923-ban IV. osztályt végzett tanulóinak 10 éves találkozója folyó évi július hó 2-án (vasárnap) lesz. Ezúton is felkértem volt osztálytársaimat, hogy részvételüket és címüket tájékoztódás végett „Schiebel Ilonka, Orástie—Szászváros” címre szíveskedjenek beküldeni.

Lux-Mozgó, Brassó

Példátlan sikerrel fut a nagy Metro-sláger. — A XX. század legnagyobb kalandorfilmje:

ARSÉNE LUPIN a kalandorok királya

NÉMETÜL BESZÉLŐ FILM.

Főszereplők: JOHN és LYONEL BARRYMORE

TOMCSA SANDOR:

Ami havi hétszázötven mögött van

Ma délelőtt találkoztam egy dolgozó nővel. Mert minden híresztelés ellenére, van még ebből a fajtából. A dolgozó nő a néhai kereső nő mostoha testvére.

Mert a tavaszban, ment, stilszerűen a póstára ment. Mert a tavasz neki csak egy év-szak, kilencven napi lejárat. Inkább az árnyékot kereste, ha napra ért, összehúzta szemét és lehajtotta fejét. Nem nézett sem a virágzó fákra, sem azokra a piszkos férfiakra, kik a Bétéka paragrafusaiba ütköző felbujlóként állottak és szemtelenül néztek.

Ő csak ment az effajta nők zárt, lefogott mozdulataival, mert neki mind harsoghat a Tavasz, szédeghet az illat, kápráztathat a színpompá, lázithat valami megmagyarázhatatlan érzés, — neki egy levelet kell feladon Tekintetes Fakszni Bernát urnak, hogy haladéktalanul küldjön be egy telekkönyvi kivonatot. Termétét már elnyomoritotta a mesterség, vonalainak hullámain szétkenve a foglalkozás. Öltözéke a munka uniformisa volt, a még lázadó egyéniség inkább izléstelen nyomai-val.

Bőren a smink felénk, futó reménytelen-sége.

Találkoztunk, beszélgettünk.

— Most mennyi?

— Hétszázötven.

Ez azt jelenti, hogy abban az alkalmazás-ban, ahol van (ritka) szerencséje lehetni, havi 750 lej a fizetése.

— Hétszázötven?! — mondtam inkább, mint kérdeztem.

— Igen — felelte egyszerűen és pillantá-sunk egymás mellett futott a végtelenbe.

— Sok dolga van? — okvetetlenkedtem to-vább.

— Nem mondhatnám — mosolyodott el fi-noman.

És mig mentünk hazafelé, kiszámítottuk, hogy mi az a „nem minden”, egy harminc-napos hónapban.

Mondhatom, soha ennél elremitőbb, ember-telenebb statisztikát!!

Tessék:

Felkelni 26-szor hét órákor, 4-szer nyolc órákor (vasárnap is be kell menni).

Gyalogolni 180 kilométert. Futni 35-öt, ro-hanni 18-at, sétálni — semmit.

Ülni 172 órát. (Ennyi jár egy közepes sik-kasztásért.)

Írógép-billentyűt leütni 156 ezerszer. (És nem érné rá megírni a bucsu-levelet.)

Aggódni 30 napot, (hogy attól a 750-től is elesik).

(Azért mégis) havi két szerelmi ajánlatot visszautasítani.

5760 lépcsőfokot megmászni, ((ami pontosan másfélszerese a Gaurizankának).

Köszönni 1760-szor, (pénzt megköszönni minden három hónapban 1-szer).

Fogadni a gratulációt, hogy ilyen jó állás-ban van, 90-szer.

Székre leülni 2420-szor, székről felállni 2360-szor, (mert naponként kétszer csak feláll).

A főnök ur hitelezőit elküldeni 185.349 stb-szer.

A főnök urat operáltatni 185-szor, autóval elvittetni 25—30-szor, ezelőtt öt perccel elme-nesztetni 28.310-szer és a főnök urat felmosni 350-szer, (mert a főnök urnak tudótágulása van és nem bírja a szekrényben).

A főnök ur felesége ruháit megdicsérni (minden egyes alkalommal), ugyanannyiszor hamisan megesküdni, (hogy a „nagyságos asz-szony határozottan fogyott”).

A főnök urnak azonnali, pontos és kimeri-tő választ adni (arra a kérdésre, hogy: „Mond-ja, kisasszony, most felakasszam magam, vagy löjjem főbe?”)

Megálmodni a főnök urnak a nyerő számát.

A nagyságos asszony bridsz-történetét meg-hallgatni. (Hivatalos órán kívül persze.)

„Na, mit szólni fiam ahhoz a rongyhoz, a mit a Stüberné magára vett?”

Ugyanannyiszor Stübernét elhagyni (— nem Stüber urral!)

Sétálni a nagyságos asszonnyal akkor, mi-akor a nagyságos asszony öt kerülettel és há-rom emelettel távolabb van. (Ugyanannyiszor hozzátenni, hogy: „Ugyan főnök ur, mit is teccik gondolni?!!)

Megmondani a pontos helyét annak, hogy hol volt a főnök ur esse akkor, mikor egy „ilyen” nőt elvett feleségül.

Megmondani a pontos helyét annak, hogy hol volt a nagys. asszony szeme akkor, mikor hozzáment egy ilyen... egy ilyen... (hogy mihez, az attól függ, milyen dzsungel-film ment legutoljára).

Megmondani a pontos helyét annak, hogy hol volt a nagys. asszony szeme akkor, mikor hozzáment egy ilyen... egy ilyen... (hogy mihez, az attól függ, milyen dzsungel-film ment legutoljára).

Megmondani a pontos helyét annak, hogy hol volt a nagys. asszony szeme akkor, mikor hozzáment egy ilyen... egy ilyen... (hogy mihez, az attól függ, milyen dzsungel-film ment legutoljára).

Megmondani a pontos helyét annak, hogy hol volt a nagys. asszony szeme akkor, mikor hozzáment egy ilyen... egy ilyen... (hogy mihez, az attól függ, milyen dzsungel-film ment legutoljára).

Megmondani a pontos helyét annak, hogy hol volt a nagys. asszony szeme akkor, mikor hozzáment egy ilyen... egy ilyen... (hogy mihez, az attól függ, milyen dzsungel-film ment legutoljára).

Megmondani a pontos helyét annak, hogy hol volt a nagys. asszony szeme akkor, mikor hozzáment egy ilyen... egy ilyen... (hogy mihez, az attól függ, milyen dzsungel-film ment legutoljára).

Megmondani a pontos helyét annak, hogy hol volt a nagys. asszony szeme akkor, mikor hozzáment egy ilyen... egy ilyen... (hogy mihez, az attól függ, milyen dzsungel-film ment legutoljára).

Megmondani a pontos helyét annak, hogy hol volt a nagys. asszony szeme akkor, mikor hozzáment egy ilyen... egy ilyen... (hogy mihez, az attól függ, milyen dzsungel-film ment legutoljára).

Megmondani a pontos helyét annak, hogy hol volt a nagys. asszony szeme akkor, mikor hozzáment egy ilyen... egy ilyen... (hogy mihez, az attól függ, milyen dzsungel-film ment legutoljára).

Megmondani a pontos helyét annak, hogy hol volt a nagys. asszony szeme akkor, mikor hozzáment egy ilyen... egy ilyen... (hogy mihez, az attól függ, milyen dzsungel-film ment legutoljára).

Megmondani a pontos helyét annak, hogy hol volt a nagys. asszony szeme akkor, mikor hozzáment egy ilyen... egy ilyen... (hogy mihez, az attól függ, milyen dzsungel-film ment legutoljára).

Megmondani a pontos helyét annak, hogy hol volt a nagys. asszony szeme akkor, mikor hozzáment egy ilyen... egy ilyen... (hogy mihez, az attól függ, milyen dzsungel-film ment legutoljára).

Megmondani a pontos helyét annak, hogy hol volt a nagys. asszony szeme akkor, mikor hozzáment egy ilyen... egy ilyen... (hogy mihez, az attól függ, milyen dzsungel-film ment legutoljára).

Megmondani a pontos helyét annak, hogy hol volt a nagys. asszony szeme akkor, mikor hozzáment egy ilyen... egy ilyen... (hogy mihez, az attól függ, milyen dzsungel-film ment legutoljára).

Megmondani a pontos helyét annak, hogy hol volt a nagys. asszony szeme akkor, mikor hozzáment egy ilyen... egy ilyen... (hogy mihez, az attól függ, milyen dzsungel-film ment legutoljára).

Megmondani a pontos helyét annak, hogy hol volt a nagys. asszony szeme akkor, mikor hozzáment egy ilyen... egy ilyen... (hogy mihez, az attól függ, milyen dzsungel-film ment legutoljára).

A végrehajtót fátol-táncokkal elkábítani. Adókievetés idején az utcán vértköpve ösz-szeesni és hörögve azt mondani a mentők-nek: „Szegény főnök ur nem tehet róla, ő egy lötkrement ember.”

Utánozni a rádió szalonzenekarának hang-versenyét, (hogy Stüberné pukkadjon az ut-cán).

A főnök urat házbérnegyedkor lefogni. Stb.

Bajorországban betiltották a katoli-kusok nagygyűlését

Tovább folyik Hitlerék harca a katolikus egyház ellen

München, május 27.

A bajorországi két nagy katolikus párt együttes ülést akart tegnap Mün-chenben tartani. A gyűlés céljaira a Kr-ne-cirkuszt bérelték ki és azt remélték, hogy annak befogadóképessége elég lesz ahhoz, hogy az összegyűlt embertömeg benne elhelyezkedjék. A gyűlés iránt különösen azért volt olyan nagy az ér-deklődés, mert azon az ünnepi szónok

Stb.

És elsején a főnök ur azt mondja: „Kisasz-szony, becsületszavamra felakaszthat őt lej-ért.”

És kezdődik egy új hónap és a fentiek elől-ről.

Humor ez, amit irtam?

Inkább tulsz.

Azért lehet rajta röhögni.

Egyebet sem lehet.

Muckermann páter lett volna, akit Né-metországban mint a legjelesebb hit-szónokot ismernek.

Az utolsó pillanatban a hatóságok a katolikus nagygyűlést minden inóo-kolás nélkül betiltották.

Ez a betiltás jellemző arra a viszony-ra, amely az ellenkező híresztelések el-lenére is Németországban a kormány és a katolikus egyház között fennáll.

Mivé lett az „ígéret-földje“...

U. S. A. 1933.

Prof. Eugene Weinberger, a „Cleveland Symphony Orchestra“ karnagya beszél: a zenei életről, a hitvány sörrel, a válságról és az öngyilkossági hullámról

Brassó, május 27.

Prof. Eugene Weinberger, a 92 tagu cleve-landi szimfonikus zenekar dirigense, vendég-ségbe ruccant át a vén Európába. Tavaly öccse, Weinberger Emil, az ismert brassói he-gedűművész látogatta meg Amerikában, ahol a két fivér 18 városban hangversenyezett. A rokonszenves clevelandi karmester most adja vissza a látogatást.

Manapság, amikor az Egyesült Államokra amerikai méretű válság nehezedik, nem köny-nyű dolog ám egy ilyen impozáns zenekart fenntartani, mert ez évente 250 ezer dollár-t jelent. A zenészek egzisztenciáját viszont nem lehet a hangversenyek jövedelmére építeni, mert egy oboistának 450, egy kürtösnek pedig 650 dollár tüt a markát. Nem havonként, he-tenként.

Miből fedezik ezt?

MINDIG LESZNEK MÜBARATOK...

Szerencsés körülmény, hogy Clevelandban számos olyan zenebarát él, aki évenként je-lentős összeggel istápolja a zenekart.

— Király dr., clevelandi magyar orvos, — mondja a karmester, — évi 10 ezer dollárral, egy Myers nevű ur pedig évi 40 ezer dollár-al növeli az alapítványt. A válság követke-zésében pártolónk 75 százalékát elvesztettük. Ma sokkal kevesebb embernek áll módjában „műértetni”.

— A zenészeket azért — amint hallom — jól fizetik!

— Igen. Különösen a szolisták keresnek so-kat.

Jehudi Menukin, a világhírű csodagyermek egy estére 4500 dollárt kapott tőlünk.

Többet, mint Fritz Kreisler...

— Milyen a műsoruk?

— Legutóbb Beethovennel kedveskedtünk a közönségnek. A nyolc első szimfóniát játszo-tuk. A kilencediket, egy 300 tagu kórus bevo-násával, a jövő év márciusában adjuk elő.

SIRÁM A HÁROM ÉS FÉL PER-CENTES SÖRRŐL ÉS A HALDOK-LÓ FILMIPARRÓL

— Kik érzik legsúlyosabban a válságot? — terelem másra a beszélgetést.

— Azt hiszem, hogy mindenki egyaránt ér-zi. Képzeld,

a bankzárlat napján egész Clevelandot tüvé-tehette volna 10 dollárért.

Megjegyzem, hogy rengeteg pénzintézet zárva is maradt.

— Viszont a szesztilalom megszűnt s így mégis módjukban áll vigasztalni magukat!?

Azzal a három és fél percentes sörrel? Nem hívják azt semminek, hiányzik a zamatja. A jenkik bizony nagyon el vannak keseredve, hogy a kékhajú bankjegyekért ilyen hitvány lórét kapnak. És tudja mit csinálnak a szesz-csempészek?

— Hát még mindig dolgoznak?

— Most csak igazán. Megállítják a város felé igyekvő kocsiakat, amelyek három és fél percentes sört szállítanak. Csapraverik a hor-dókat s a sört az országutra öntik. Minder azért történik, hogy a szomjasok a csempé-

szett alkoholt fogyasszák. Még megvannak a régi „speakeasy”-k (titkos ivóhelyek), ahol a tulajdonos apró résen kémlel a szabadba, mi-előtt a vendéget bebocsátaná.

— Egészen filmszerű! — jegyzem meg.

— Olyan. Erről jut eszembe, hogy a film-ipar is a végsőket rugja. A nagy vállalatokat, mint a Warner Brothers-t vagy a Paramounth-Pictures-t csőd fenyegeti. Nagyon rájár a rud a filmesekre!

Cipőápolószerek

CSAK EGY, AMI GYARAPSZIK: AZ ÖNGYILKOSOK SZÁMA!

Ide züllött hát a hajdani „ígéret-földje”. Pusztulás az egész vonalon. Ide akarja fuva-rozni Hitler a zsidókat. Most már tudom, hogy miért...

— Kinek megy jól a sora, ha már a filme-seknek sem? — vetem fel a kérdést.

— Tulajdonképpen senkinek! 1929-ben vég-zetesen romlani kezdtek a viszonyok s azóta egyre nagyobb méreteket ölt a válság. Tudja, hogy hányan dobják el odaát az életet? Az ember már unja... Olyan könnyen ölik meg magukat, mint ahogy errefelé meghűlnek...

Elhatározom, hogy megvédem Európa be-csületét. Bánt ez a hasonlat a hűléssel.

— Az öngyilkosságok terén — jegyzem meg önérzetesen — mi sem maradunk el önök mö-gött!!

— Az öngyilkossági hullám — folytatja Mister Weinberger — még a hajón is köve-tett idejővet. Egy szép amerikai nő a tenger-be vetette magát. Férje és két gyermeke a fe-délzetten állt és izgatottan leste a tenger sötét tükrét, amit hatalmas fényszórókkal világi-tottak meg. Mert este történt. Ugy tiz óra körül...

(Határozottan festői halál. Magányos gőzös a tengeren, fényszórók a sötét éjszakában. Lázás topogás a fedélzetten s valahol lent a mélyben, csillogó korallok és falánk cetek között lecsukott szemekkel uszik egy missis, egy szép amerikai asszony.)

★

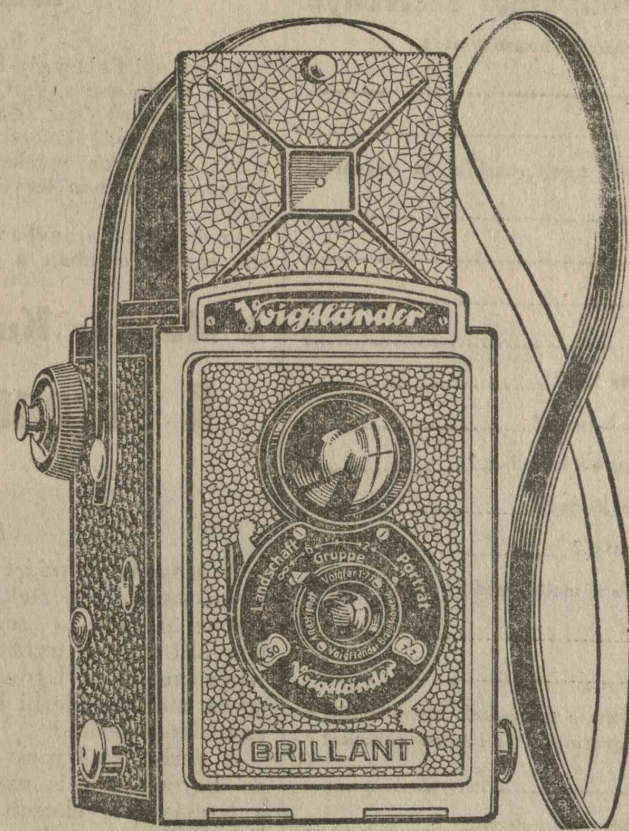
Egy régi sláger csendül a fülemben:

„Láttad-e már Amerikát, a szép Ameri-kát?”

At kell irni az elavult szöveget. Sürgősen. Haladéktalanul. Aljas humbug az egész...!

Mert ezt a szöveget — sajnos — már nem dalolhatjuk tovább! Hazudik a muzsika!-szó...

Nemes Ferenc

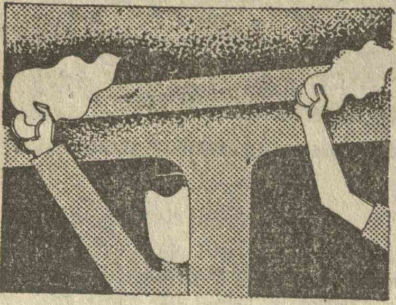
Mennyire remek és mégis csodásan olcsó

Voigtlander

Bevezetett női-szabó üzlettel

forgalmas helyen, keres önálló szü-csöt némi tőkével lársnak — Szücs-berendezés is van „Elsőrendű eg-zisztencia” jellegre komoly érdeklő-dők irának Kappel hirdetői irodába Siblu. General Moşoiu 23 I.

A B.L. nyaraltatási akciója

Sugás-fürdő villakezelőség. Cim: Sft. Gheorghe—Sepsiszentgyörgy. Bulv. Reg. Ferd. 14. sz. Hideg és meleg borvízfürdő, erdő között. Gyönyörű vidék, erdők, hegyek. Három szobát, konyhát bocsátna rendelkezésre június 1-től szeptember 15-ig. Ár megegyezés szerint. Otthon lehet főzni, vagy a közeli vendéglőben étkezni, nagyon olcsó.

Ózó. Wlassak Henriké, vaskereskedő. Crisur—Székelykeresztúr. Fürdés szabadban. Sós és jódas gyógyfürdők. Rengeteg kirándulási hely. Két, esetleg három szobában 6 vendéget fogadna, június 1-től október 1-ig. Nyolc éven felüli leánygyermeket szülők nélkül is. Ár ötszöri étkezéssel naponként 60 lej. A lakáshoz egy 2 holdas gyümölcsös tartozik.

Kovácsna fürdő a keleti Kárpátok lábánál, tölde fenyvesek aljában terül el. Különböző hideg és meleg gyógyfürdői és száraz kénvölgyi gazdag szénsav, jó, só tartalmuknál fogva, nagyon eredményesek: csúszos, köszvényes, görvélves, különféle női- és idegbajok ellen. Vizei pedig: emésztési zavarok, étvágyhiány, aranyeres bántalmak, epezsavarok, gyomorfekély, gyomor- és bélhurut kiküszöbölésére igen alkalmasak. Számtalan kirándulási hely. Állandó, speciális fürdőorvosokkal. A sétaparkban mindennapos térzenével. Mozgósínházzal. Elsőrendű éttermeivel, vasúti kedvezménnyel, minimális szobaárakkal mind a látogatók előnyeit szolgálja. Június 1-től október 1-ig időre, 20—25 fizető-vendéget (minden igénynek megfelelően) megállapodás szerint elszállásol. Ugron Árpád, Covasna, Jud. Treiscaune.

Kálnoky Mózes, vendéglős, Felsőrákos—Racosul de sus. U. p. Baraolt—Barót. V. á.: Ágostonfalva. Rengeteg kirándulási hely, erdők, hegyek. Két szobában 4 vendéget fogadna június 1-től a szezon végéig. Hat évtől 15 évesig 6 gyermeket, szülők nélkül is. Négyszeri étkezést ad. Ár megegyezés szerint. Uzonka borvízfürdő. Almási híres barlang. Kormos-folyó a lakás mellett folyik. Kuglipálya.

A B. L. vendéglátó szelvénye

Kíváncsi és beküldeni!

Név.....

Foglalkozás.....

Lakóhely (a helység nevét románul és magyarul).....

Utolsó posta.....

Vasutállomás.....

Fürdőni lehet-e és hol?.....

Kirándulni lehet-e és hová?.....

Erdős hegység van-e a közelben?.....

Hány szobát akar kiadni?.....

Hány vendéget önhajt?.....

Milyen hónapokban, mettől-meddig fogad vendégeket?.....

Szülők nélkül vállalja-e gyermekek nyaraltatását?.....

Ha igen, hány gyermeket és milyen korúakat?.....

Mit ér egy személy után naponta?.....

Mit ér egy gyermek után naponta?.....

Hányszori étkezést ad naponta?.....

MEGJEGYZÉS:.....

RAKETT-HUROZÁS
SELYEMHURRAL 220 lej
ANGOL BÉLHURRAL már 270 lejtől
Vidéknek 24 órán belül a beküldött útiket postázom
TRITSCH, Sportáruház,
BRASSÓ, Str. V. Mihai (Kolostor-utca) 20. sz.

Balázs Ferencné gyógyszerész neje, Turda. Fürdés az Aranyos-folyóban a lakástól 15 percrenyire, továbbá a Bányá és Akna fürdőkben. Meleg, sós és hideg fürdők. Strand, zene. Kirándulás a tordai hasadékbá és a közeli erdőkbe. Egy szép, nagy, tágas szobában 3—4 vendéget fogadna, 10 éven felüli gyermeket szülők nélkül is, július 1-től szeptember 1-ig. Ár 4—5 étkezéssel felnőtteknek 80, gyermeknek 60 lej. Tíznaponként előre fizetendő. A házban fürdőszoba, gáz, villany, zongora, rádió. Kellemes kert. Két leányom van 14—18 évesek. Kóser koszt. Teniszpálya.

Konderth József szállodás, Szászrégen—Reghin. Jud. Mureș. Fürdeni lehet a helybeli szép strandfürdőben. Idécsi és Jabenciai sós-fürdőkben. Kirándulási helyek: Idécsfürdő, Jabenciai fürdő (6 km.), Laposnya, a királyi vadászkastéllal, görényi havasok, stb. A tulajdonosnak szállóiban és gyümölcsösében a vendégeknek nyári lakok állanak rendelkezésre. 5-szöri étkezéért, szállodai külön szo-

bával felnőtteknek 75 lej, nem külön szobában napi 70 lej személyenként. Gyermekeknek 50 lej. Szülők nélkül csak 12 éven felülieket fogadok. 10 naponként előre fizetendő. Vendégeket június 1-től október 31-ig fogad. Levelezés: magyar, német, román.

Rónaszék sósfürdő (Costini). Máramaros m. szelid hegyek alkotta, szélmentes, enyhe klímájú gyönyörű szép völgyekben fekszik, aki egyszer látta, nem tudja elfelejteni. Ideg-betegre megnyugtató, gyenge tüdejű betegekre ozonodus levegője gyógyító hatású. Gyengén fejlett, gyenge csontú gyermekeknek tengerpartot pótol. Szabad sósó és meleg sós vízfürdő, reumásokról, női bajokról, testüregek káros váladékainak felszívódásánál elsőrendű gyógytényező. Az egyébként csendes helyen, aki kirándulást, vagy szórakozást keres, megtalálhatja. Mozi, tenisz, zene. Helyben orvos, gyógyszerész. Felvilágosításokat nyújt Ebbe S., kulturpalota, Sighet. (Maramures).

KÖZGAZDASÁGI HIREK

(Csikszereda) A gazdák között érthető elkeseredést idézett elő az, hogy az idei májusi országos vásár, mely 22—26-ika között zajlott le, a lehető legeredménytelenebb volt. A hihetetlenül nagy felhajtás dacára vevő nem igen jelentkezett. Eltekintve a csere-vásároktól, alig történt eladás. Az árak pedig oly alacsonyak voltak, hogy a gazdák elkeseredetten hangoztatták, hogy már nem érdemes enni adni az állatoknak. Még egy néhány ilyen sikertelen állatvásár és kész van az eddig elég jó hírnévnek örvendő csiki állattenyésztés is. Megöli a gyilkos gazdasági pangás.

(Brassó) Piaci árak: Marhahús levesnek kg. I. 18. II. 10, marhahécsénye 34—36, sertéscsomb 30, sertéskaraj 36, zsirszalon 28, zsir 36, tojás drb. 0.90—1.10, csirke párja 30—100 lej. — Élő állatok, kilóra: Export ökor 8—10, sertés 16—20, igaz ökor drb. 4000—6000, ló drb. 2000—6000, luxuló drb. 10.000—16.000 lej. — Terményárak nagyban: Buza mázsája 650

—700, rozs 450—450, sörárpa 270—290, takarmányárpa 230—240, zab 230—250, szemestengeri 190—200, nagyszemű len-cse 500—600, fehér bab 300—350, burgonya 110—120 lej. — Takarmányárak nagyban per 100 kg. Préseltszéna 110—120, lazasszéna 80—90, lazasszalma 50—60, korpa 130—140 lej.

(Bukarest) A hivatalos lap rendeletet közöl, amely szerint a standardizált tojás kiviteli vámját eltörölték. A nem standardizált tojásra továbbra is fennáll a darabonkénti 1 lejes kiviteli vámj.

(Nagyvárad) A gabonapiac irányzata tartott, a kínálat az összes cikkekben mérsékelte. Árak: buza 580, rozs 450—460, takarmányárpa 230, sörárpa 280, zab 190, morzsolt tengeri 190—200 lej mázsánként.

(Temesvár) Csekély forgalom mellett a gabonapiac árai a következők voltak: buza, 70 kg-os 540, 72 kg-os 550, árpa 230, zab 210, tengeri 145 lej mázsánként.

SPORT

Az Universitatea legyőzte az Unirea Tricolort

Bukarest, május 27
A Nemzeti Bajnokság B. csoportjának egyik fontos mérkőzése zajlott le tegnap Bukarestben. A csoport élén álló és a bajnoki címre jogosan pályázó kolozsvári egyetemi csapat nehéz akadályon verekedte keresztül magát, amikor otthonában legyőzte az Unirea Tricolort.

Az ősszel 2:2 arányban eldöntetlenül végeztek, ezúttal azonban a kolozsváriak jobbak-

nak bizonyultak és rendkívül izgalmas küzdelem és 3:2 félidő után 4:3 arányban győztek.

Temesvár, május 27
A Ripensia jólsikerült hollandiai túrája után az aradi Gloria CFR csapatát látta vendégül. Az ősszel meglepetésre a Gloria győzött 4:3 arányban, most a Ripensia alapos revansot vett, mert 4:1 arányban győzött 1:1-es félidő után.

A Magyar Kupa döntőjében

A Ferencváros 11:1 arányban verte Ujpestet

Budapest, május 27
A Magyar Kupáért folyó küzdelmek során tegnap érkeztek el a döntő mérkőzéshez. A kieséses rendszer szerint lebonyolított versenyben utoljára a Ferencváros és az Ujpest maradt állva, s így a multiheti derbi hősei kerültek újra egymással szembe.

A derbit az Ujpest nyerte meg s ezzel bajnokságot is nyert. A Ferencváros a Kupával igyekezett magát vizsgáztatni s hallatlan becsvágygal készült a döntőre.

A multiheti vereséget tegnap alaposan kiküszöbölt. Szinte hihetetlen gólaránnyal verte meg multiheti legyőzőjét. A Ferencváros 11 gólt rugott, ezzel szemben az Ujpest tudásából csupán egyre tellett. Félidő 6:0. A Ferencváros kitűnően játszott, megérdemelten nyerte a Magyar Kupát.

Bécs, május 27
Az Oszták Kupa döntőjében az Austria és a 11-ik helyezett BAC találkozott. Győzött az Austria 1:0 (1:0) arányban. A ligamérkőzések során a következő

eredményeket érték el a csapatok:

Hungária Soroksár 4:1 (1:0). Az első félidőben a Soroksár jól tartotta magát Szeged—III. kerület 0:0. Attila—Nemzeti 3:1 (0:0). Budapesti amatőrök—Görög válogatott 1:0.

Belföldi labdarugó eredmények

Brassó, május 27
Két elsőosztályú bajnoki mérkőzést játszottak tegnap Brassóban. Mindkét eredmény megfelel az erőviszonyoknak. Victoria—BMTE 2:2 (2:2). A munkáscsapat pontot vesztett a lekésen látszó Victoriával szemben. Egyenlő ellenfelek küzdelme folyt. A Victoria a játék nagyrésztében 10 emberrel küzdött. Góllövők: Zikely, Schuller, valamint Bálint (11-es) és Bálint. Jó bíró volt Geller. Olympia—Astra 1:0 (1:0). Az Astra olyan gyengén játszott, hogy nem lehetett ráismerni és megérdemelte a vereséget. Legjobb emberei is rosszak voltak, különösen Vajda és Stoia. Az Olympia nyugodtabban játszott, vesztélyesen támadott, azonban belső csatárai, főleg Lautmann és Josef. hosszantóan lassu-

ak, álmosak voltak. A védelem lelke Zechner volt, de a többiek is jól megállották helyüket, különösen Meyer. Sok biztos gólhelyzetet kiaknáztalanul hagytak. Bíró dr. Nagy.

Astra ifj.—BMTE ifj. 2:1
Suburbii—Vulturi 2:1 (1:1) A Vulturi ujonnan alakult csapat, mely a másodosztályban fog szerepelni, szép játékkal mutatkozott be. Bíró: Fazakas.

Vulturi komb.—Suburbii komb. 2:2 (2:0). Bíró: Lőrinc.

Szatmár. Crisana (Nagyvárad)—SzSE. Törekvés komb. 3:1 (2:0).

Marosvásárhely. MTE—Stop 11 1:0 (0:0) Bíró Korch. — Mures—MSE 3:0 (1:0) Jó bíró volt Fischer.

A NAC legyőzte a Budai 11 csapatát

Nagyvárad, május 27
Tegnap Nagyváradon szerepelt a budapesti első ligában játszó Budai 11. A NAC volt az ellenfele s izgalmas harc után a várad csapat győzött.

Az első félidőben élénk mezőnyjáték folyt, amelynek során a NAC több veszélyes támadást vezetett, azonban eredménytelenül.

A második félidő 16-ik percében a NAC új középfedezete, Juhász, 20 méterről lőtt gólt, két perc múlva a Budai Rökk révén egyenlített. A 31-ik percben Kárpáti szép fejesgóljai a budaiakat juttatja vezetéshez, a következő percben NAC öngóllal egyenlített. A 34-ik percben Glanczmann beadásából Rónay megszerezte a NAC-nak a győzelmet, amely mindenképp értékes haditénye a népszerű zöld-fehéreknek.

Rövid sporthirek

Jüroinnen finn gerelyvető idei első versenyén 70.47 métert dobott.

Pünkösdre az Ujpest nagy körmérkőzést tervez, melynek résztvevői a bécsi Austria, a nagyváradai Crisana, a belgrádi Beogradski, III. kerület és az Ujpest lesznek.

A magyar profiligában az utolsó előtti helyezett és a második liga második helyezettje osztályozó mérkőzését június 11 és 18-án játsszák.

A Középeurópai Kupa első mérkőzése június 18-án és 25-én lesznek.

A NAC csapatát Belgiumba hívják több mérkőzésre. A tárgyalások folynak.

A Kispest szerdán 1:0 arányban verte a Bocskait. A gólt Szemere szabadrugásból Szabó II. érte el. A Kispest megérdemelten győzte le a bizonytalanul játszó debrecenieket.

A Kehrling—Glabrovitz-pár nagy sikert ért el Párisban. Legyőzte 8:6, 6:4, 4:6, 6:0 arányban a Stefani—Sertorio olasz párost.

Iskolák Egyesületek

A BRASSÓI REFORMATUS TEMPLOMBAN május 28-án délelőtt fél 10 órakor konfirmációi ünnepély, június 4-én, pünkösdi első napján délután 3 órakor a különböző iskolákban tanuló református növendékek vallás-vizsgálata lesz.

A brassói magyar evang. Jótékony Egyesület f. hó 27-én, szombaton este a Redoute kétkülmében családias jellegű összejövetelt tart az alábbi műsorral: 1. Nyitány. 2. Novella, irta és felolvassa Nemes Ferenc újságíró. 3. Magyar dalokat ad elő Bálint Lilly, hegedűn kíséri Nágel Ödön. 4. Tánctűt. Betanított Havady N. Mártonné. 5. Magyar dalokat ad elő Opra Zoltán. 6. Monológ: Előadja Szöcs Böke. 7. Zeneszám. Előadja: Sipos Sándor (hegedű) zongorán kíséri Kőlcse Ferenc. 8. Konferál: Magyar László. Ezenkívül eddig be nem jelentett ének és zeneszámok.

Fotóamatőrök figyelmébe!

Ingyen előhívjuk filmjeit és lemezeit, ha a kópiákat nálam csináltatja.

FOTO KLIEN
Brassó, Szent János-u. 34

Vasárnapi lapok

A B. L. VASÁRNAPI MELLEKLETE

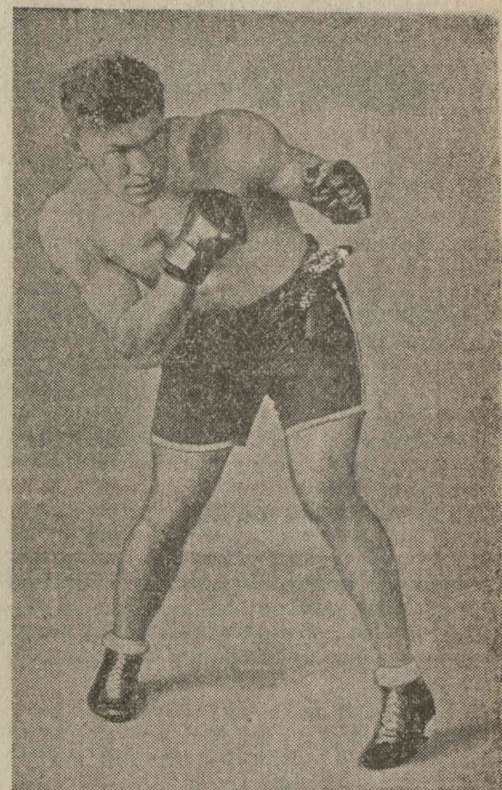
Az elmúlt hét fotografiája

Néhai Söderblom Náthán dr., a németbarát svéd püspök szobrát kapott a németországi Wartburg közelében. Söderblom egyike volt az evangélikus egyház világ-szerte ismert vezetőinek. Annakidején hathatós munkát fejtett ki a béke érdekében s ezért Nobel-díjat is kapott.

A fenti képünkön látható korcsma, amely a német-belga határon fekszik, kétségtelenül egyik legfurcsább csapszéke a világnak. A pult előtt álldogáló vendégek német területen fogyasztják az italt, míg a pult mögött álló csapláros már belga földről szolgálja ki látogatóit. Ezek szerint, ha a pulton át akar mászni valaki, csak határátlépővel lehet!

Paolino, a nehézsúlyú spanyol ökölvívó, legutóbbi győzelme révén európai-bajnok lett. Sportkörökben Paolino győzelmét meglehetősen vegyes érzelmekkel fogadták.

Dániában most adták át a forgalomnak a „Köbenhavn” nevű iskolahajót, amelyet a nemrég tragikus körülmények között elsüllyedt „Danmark” helyett építettek.

Otto Merz, a világhírű autókörber, aki most trenirozott a nagy automobilversenyre, tréning közben szerencsétlenül járt. Kórházba szállították, ahol rövid kínlódás után meghalt. Képünk a felfordult halálautót örökítette meg.

Fenti fényképünk Otto Merzről, a gépkocsisport legutóbbi vértanujáról készült közvetlenül utolsó útja előtt.

A Newyorkban élő németek is „tette léptek...” és náci-pártirodát rendeztek be maguknak. Fenti képünkön a horogkereszttel díszített irodahelyiség látható.

Most volt 200 éve annak, hogy Bécs város, amelyet annak idején török csapatok özönlöttek körül, hirtelen felszabadult a támadás alól. A negyedezredéves évforduló alkalmából ünnepi misét tartottak, amelyen az osztrák politikai élet több vezetője megjelent. Képünkön egészen a baloldalon Rintelen közoktatásügyi miniszter (civilben) mellette bottal a kezében Starhemberg herceg térdel. A köpenyeges egyenruhás férfi a kistemetű Dollfuss kancellár.

Nőtlenégi fogadalom

A szerelem egyesek szerint sötét verem, mások szerint komikus idegállapot, ismét mások szerint a fajfenntartás ösztönének eszményi sikokra való kivetítése, mindannyian azonban, nemzeti, faji, vallás és világnézeti különbség nélkül, meg egyeznek abban, hogy természeti jelenség.

Mint természeti jelenség, igen különös megnyilvánulásokra ad alkalmat.

Igy például, most tavasszal, a gimnazisták elkezdnek hajfűrtöket gyűjteni. Ifjú kereskedősegedek mérföldnyi szilveszterbútorokat helyeznek el szivarzsebükben és a legfertelmesebb kölnivizet locsolják hullámos fürtjeikre. Öregbb szeladonok sötétebb mellékutakat keresnek fel kisdud ügyleteik lebonyolítására.

Lehet-e harcolni ilyen erős természeti ösztön ellen?

A költők azt mondják, hogy nem.

A gyárosok, pénzemberek és vállalkozók viszont azt mondják, hogy igen.

A pénzszerezés ugyanis tiszta fejet kíván. Zavartalan idegrendszert. Acélos izmokat. A szerelem pedig, amint fentebb láttuk, a lelki egyensúly bizonyos megbomlására vezet. Az illető egyén naivul és teljességgel megmagyarázhatatlan módon azt hiszi, hogy ő a világ közepe, szerelemese a legszebb nő és ostobán egész életét neki akarja szentelni.

Alkalmass-e egy ilyen megzavarodott egyéniség arra, hogy munkaadójának pénzt szerezzen? Természetes, hogy nem. Mert ugyebár, ez az önmagáról megelégedett ember szerelmi mámorában többé nem veszi figyelembe azt, hogy izmainak minden kis megmozdulásával, idegeinek minden kicsi rezdülésével az űzem, a Hivatal, a Gyár érdekeit kell elősegítenie, hanem teljesen elítélendően saját egyéni céljait igyekszik elérni.

Hogy egy teljesen elavult és a közhasználatban már nem is szereplő szót használjunk: az ilyen ember „boldog” akar lenni. És elvetemültségében annyira megy, hogy családát akar alapítani. Fellelősen akar venni egy ugri-bugri kicsi nőt, akinek csinos lába van ugyan, de nincsen kamatlába, esetleg nagy szája van, de nincsen bukszája és akkor jönnek a gondok, a kiadások, az illető nem figyel a munkára, sőt fizetésemelést kér... hát ez már kibírhatatlan!

Am ilyenkor megszólal a Főnök, mint élő lelkiismeret:

„Bocsánat, igen tisztelt uram! vagy álnak, vagy házasság, tessék választani! Ha a házasságot választja, tizenötödikén tul nem reflektálunk nagybecsű szolgálataira.”

És ilyenkor a tavaszi álmokban vergődő ártatlan lélek megriad, gondolkodik és természetesen az állást választja. Mit is választana mást, hiszen házasság nélkül lehet ugyan élni, de állás nélkül nem. A következő mérleg pedig két és félszázalékkal több hasznot mutat.

Az illető szerelmes egyén pedig?... Nos, minthogy a szerelem természeti törvény, kénytelen magán valahogy segíteni.

Mindenesetre többféle módzat áll rendelkezésére.

Miután a nőtlenégi fogadalmat a Főnök kezébe letette, ha alacsonyrendű lélek, bizonyos államilag nem engedélyezett, de megtűrt intézményeket tüntet ki hozzájárulásával,

esetleg szabadabb elvet valló, „félreismeret” nagyságának szegődik „bizalmas lovagjaul,

ha szerelme tárgyától nem tud megválni, egészen egyszerűen összeköltözik vele és a törvényes idő letelte után a hölgy egy egészséges, de nem egészen törvényes gyermeknek ad életet,

végül pedig titokban és hirlapi közzététel nélkül, annak rendje és módja szerint összeesküszik vele, lévén ő valódi összeesküvő, aki a Hivatal szent törvényeit hágya át eme szörnyű cselekedetével.

Mindezt pedig a felvilágosult társadalom, az egyéni szabadság és a modern üzleti élet nevében.

I. Szemlér Ferenc

Ha tökéletes petróleumgáz-főzőt akar, rendeljen egy **SUPER-PALADDINT!** Nincs gyapjukandó, nem kell előmelegíteni és pumpálni, füst és szagmentes. Díjtalan árjegyzék küld és üzembemutatója.

„ACADDIN”

BUCUREȘTI, CLUJ, TIMIȘOARA, Str. Regală 11. - Str. Neculcea 2. - Str. I. C. Brătianu 8.

A benzin-adó arra való, hogy összegeiből utak készüljenek

Az ókor tudta mi a kötelessége, az újkor nem csinál semmit

Bécs, május 27.

Érdekes vitát idézett elő a bécsi parlamentben Max Henriquez-nek, az osztrák autósövetség főtákarának egyik memorandumja. Ugyanis nevezett a mögöttes álló testület nevében azt követeli, hogy a benzinadót az előirányzott célra: teljes egészében utépítési célra használják fel.

Henriquez érdekes adatokkal világított rá arra, hogy a nagyforgalmu közlekedési vonalak fenntartása mindig azokra hárult, akik azt használták.

Henriquez történeti adatokkal bizonyította, hogy a híres ókori perzsiai és asszírriai műutakon, melyek tulajdonképpen közigazgatási és hadi célokat szolgáltak, — minden 6 km.-es szakaszon egy kis

házikó volt az utjavítók számára, akik 24 km.-es körzetben állandóan jókarban tartották a közlekedési vonalat. Ezeket a remekbe készült utakon az uralkodó parancsait a lovasfutárok 5—8 nap alatt vitték *Susából Efezusba*. Ez napi 600 km. teljesítménynek felel meg, ezt a sebességet ma legfeljebb csak egy gyorsjáratú autóval volnánk képesek elérni. Henriquez megemlíti, hogy ez az út ma, közel 3000 év után is használható állapotban van.

Miután ugy az ókorban, mint a középkorban épült utakon a legkülönbözőbb vámosokat és adókat kellett a javítási költségk fedezetére az igénybevevőknek kifizetni, Henriquez szerint nem méltánytalan az a kérdés, hogy

ma a benzinadóból befolyó összeg mely az utak karbantartását szolgálja, tényleg e célra használtassék fel.

Szerinte egy technikai konstrukciót nem szabad a kiszámított értéken túl igénybe venni. Ugyanis Ausztriában, mint az egész világon, az utak javarésztet kocsiforgalomra méretezték, miután pedig az autóközlekedés sürüsége, ehhez viszonyítva legalább tízszeres, az utak nem bírják a forgalmat s karbantartásukról minden rendelkezésre álló eszközzel gondoskodni kell. Viszont ennek elmulasztása olyan mélyreható nemzetgazdasági károkat okozhat, melynek leockázata nem áll arányban a takarékoság elvével.

F. J.

SALAMON ERNŐ:

PLEIN-AIR EZ IS...!

Hideg packor, gyűrött, kopott, rozoga faágy, sápadt arc, kinlódó szemek, hörgő tüdő, véres izzadás az arcon:

Betegség.

Lépcsőfokon, hideg utcán, megbénult kezek, elfáradt lelkek, görcsös ujjak, dermedt tagok, apró könnyörgések;

Éhség.

Vásár, rohanás, szaladás, sietés, robot és kalapács, irás és sarló örökös nincsen, mindig: majd holnap:

Munkanélküliség.

Börze és bankház, hossz és besség, sietés, futás, kapkodó kezek, idegromcsolás, üvöltés, szűkülés, vinnyogás,

Életküzdelem.

Nyomor.

Pénz.

És idelent az ember.

1933 április, ragyogó napsugár az égen, melegedő föld, zöldelő fák, ibolyák, csiripelő aranytollú kicsiny madarak.

Tavasz.

És odafönn az Isten.

Jaj, az én gyermekem olyan keveset eszik

Egy orvos szava a szülőkhöz

Külön gondot és aggodalmat okoz, ha a gyermek étvágytalan s a legnagyobb áldozatok árán beszerzett ételt is csak immel-ámmal fogyasztja el. A gyermekgyógyászati újabb megállapításainak betartásával ezen könnyen lehet segíteni.

A heveny, néhány napig tartó étvágytalanságnál leghelyesebb a könnyű étrend, vagy a teljes koplaltatás. Ez már szinte átlátszó a köztudatba.

Az igazi nehézségek azonban az idült étvágytalanságnál állanak elő. Ezek az esetek három csoportba oszthatók:

1. Viruló szinben lévő gyermeket hoznak az orvoshoz azzal a panasszal, hogy étvágytalan. Mint a felnőttek, úgy a gyermekek között is vannak nagy- és kis-étküek és ezért leghelyesebb, hogy a táplálkozás mindenkor iránytűje a gyermeknek önként jelentkező étvágya legyen.

Több gyermekklinika többévi tapasztalata mutatja, hogy a legjobb eredmények akkor érhetők el, ha a csecsemő az anyatejből pontosan csak annyit kap, amennyit szívesen elfogad. De azért mégsem felesleges a kalóriák szerint való számítás, csak hogy ezt, mint középáramnyost vegyük tekintetbe, s csak akkor toldjuk meg, ha a csecsemő további éhséget jelez. Viszont esőkkentsük, ha még ennyit sem fogad szívesen. Ezt a rendszert dr. Brautsch-Marraín bécsi gyermek

orvos a táplálkozás önrendelkezési jogának nevezi. A tanár rendszerét még nagyobb gyermekekre, sőt felnőttekre is vonatkoztatja.

2. Az étvágytalanok mondott gyermek a rendes étkezésnél csakugyan keveset eszik, de miért? Mert soronkívül mindenféle nyálánsággal tömők. A rendszeren táplálék az egészséges éhség-érzés jelentkezését akadályozza s az emésztést is zavarja. Ezek a gyermekek rendszerint rossz szinben is vannak. A szülők helyes felvilágosítása s a kapott utasítások szigorú betartása mellett ezek a jelenségek hamarosan eltűnnek.

3. A harmadik csoportba azok a gyermekek tartoznak, akik a szükséges tápmennyiséget valóban nem veszik magukhoz. Ezeket gondosan meg kell vizsgálni.

ni. Aki valóban beteg, az megfelelő orvosi kezelésre szorul. Nagyobb részük azonban hibás nevelés áldozata. A szülők kétségbeesnek, ha a gyermek egyszer kevesebbet, vagy egyáltalán nem eszik s mindenféle rábeszéléssel, jutalom ígéréssel igyekeznek táplálkozásra kényszeríteni.

Még nagyobb hiba, ha az evést fenyegetéssel, büntetéssel, vagy veréssel akarják kioroszakolni.

Ennek az állapotnak a gyógyítása nem könnyű. A családot ritkán sikerül meggyőzni s ezért legjobb a gyermeket egy időre idegen, nyugodt környezetre bízni. Olykor kórházban, vagy internátusban elhelyezve egy csapásra megváltozik, sőt már egy-egy látogatás alkalmával, vagy vendéglőben is kitünő étvágygal eszik. Átmenetnek jól beválik néhány napi könnyű étrend, sőt a kimondott koplalkura is. Az étvágy rövidesen ismét jelentkezik s ekkor már a rendes táplálkozásra fokozatosan rátérhetünk.

Mindebből az következik, hogy sok szülőnek az evésre vonatkozó felfogását alaposan meg kell változtatnia. Alapvető szabadd utat engedni a természetes étvágynak s a tüpfelbétel eszerint igazodjék. Az anyákat meg kell győzni róla, hogy nem a kövér gyermek az eszményi egészséges, sőt a gyermekkorban bizonyos soványság a rendes és természetes. Az a gyermek, kinek megvan az ennivalója, magára hagyva, éppen eleget eszik és inkább kell félni a túltápláltságtól, mint a mértéken alulitól.

Nem olyan nagy szerencsétlenség, ha a gyermek kissé meg is éhez, majd ki-pótolja azt a következő étkezésnél. Arra legyünk figyelemmel, hogy az evés első sorban magának a gyermeknek, nem pedig a környezetnek szerezzen örömet.

Ez elveknek szigorú és következetes megtartása a gyermek zavartalan testi fejlődését legjobban biztosítja s megóvjaja egy őt, mint a szülőket sok felesleges idegizgalomtól.

(dr. r. l.)

ROCKEFELLERNEK NINCSEN APRÓPENZE

Amerikában még most is aprópénzhiány van. Még Rockefellernek sincs aprópénze. A petróleummágnás szenvedélyes golfjátékos. Szokása, hogy a labdaszedő gyerekek tiz centet ad. A multkoriban nem volt aprópénze, 75 centről kiállított csekket adott tehát a gyerekeknek.

MERCUR TUKÖRGYÁR és ÜVEGSZISZOLDA
BRASSÓ, Katonakórház-u. 3
Telefon: 5-60.

Autó- és karosszériatüvegeztést gyorsan és olcsón eszközlünk. Minden es szakmába vágó szükségletnél kérje különleges árajánlatunkat.

Bikszád gyógyfürdő, Erdély karlsbadja.

Biztos gyógyulást nyújt az összes gyomor, epekö, cukor, légcső- és hólyagmegbetegedéseknél — Az idén nagyon olcsó árak!

Előszézon (május 15-től július 1-ig).

ÁRAI:

Berta-lakban egy ágyas szoba napi 58 lej, penzióval Lei 118
Mária lakban egy ágyas szoba napi 48 lej, penzióval Lei 108
Móric-lakban egy ágyas szoba napi 32 lej, penzióval Lei 92
Berta-lakban 2 ágyas napi Lei 105, Mária-lakban 2 ágyas napi Lei 88.
Anna lakban 2 ágyas napi Lei 72, Móric lakban 2 ágyas napi Lei 60.
Szigoruan diétás konyha, a fürdőorvos felügyelete alatt. — A nagy vendéglőt házikézelésbe vesszük. — Fürdőmestert keresünk azonnalra.

Az alchimistáktól az atomrombolókig

A higany elektronjai közül szét kell rombolni egyet, és most már tényleg itt a mesterséges arany

Az alchimisták az aranyat nem fedezték fel, de nekik köszönhetjük a foszfort, a cinket, a porcellánt és a tiszta alkoholt

Irtó: FENYŐ JÓZSEF

Érdekes visszanézni a múltba s megfigyelni az aranycsinálás lázának évezredek történetét, attól az időtől kezdve, amikor az alchimisták meggyőződésével és rajongással telve keresték az aranykészítés titkát, — egészen addig, amíg a legújabb atomelmélet nyomán a modern technika lehetővé tette egyes fémek átalakítását és ezzel igazolta az arany mesterséges előállításának lehetőségét is.

Az aranycsinálás gondolata szinte a történelem előtti időkbe vesz el. A régi hieroglifák nyomán ismeretes, hogy Egyiptomban már a fáraók idejében számtalan kémiai műveletet és elemet ismertek s a templomokkal kapcsolatos laboratóriumokban már kutatottak azokat az eljárásokat, amelyek aranyat adtak volna.

Ókori görög és római írók az alchimiát, mint igen fgyelemreméltó jelenséget említik, így nem szokatlan, ha az arany mesterséges uton való előállításának lehetőségébe vetett hit igen gyorsan elterjedt. Minthogy ebben az időben a természettudományok ismerete igen alacsony fokon állott, az a téves felfogás alakult ki, hogy a fémek nem önálló elemek ha-

nem csak különböző megjelenési formái a mindent betöltő ósanyagoknak. Ugyanis az anyag összetételéről a régieknek az volt a hitük, hogy minden alakban egy és ugyanazon összetételű ósanyagból származik, csak az alkatrészek keverési aránya különböző. Miután pedig az aranyat is összetett anyagnak hitték, abból undultak ki, hogy alkatrészeinek megfelelő adagolásával mesterséges uton is előállítható.

Krisztus születését követő időkben Arábiában világszerte híres alchimista iskola alakult ki, melynek tagjai minden önző érdek nélkül, pusztán tudományos szempontból foglalkoztak az aranycsinálás megvalósításának lehetőségeivel. Fő törekvésük, megtalálni a bölcsék követ, mely a közönséges fémeket arannyá változtatja s azonkívül minden betegséget is meggyógyít. A XIII. században Európa kultúrállamaiban tudományosan képzett faktorok lépnek fel, akik a fémek átalakítását lehetségesnek, ennek folytán a mesterséges arany előállítását megvalósíthatónak tartják.

Az említett időben Németországban a ragyogó szellemi tulajdonságokkal megáldott Albertus Magus a legnagyobb al-

chimista, aki úgy könyveiben, mint tanításaiban nyíltan hirdeti a fémek átalakíthatóságának lehetőségét. Nem elégszik meg a primitív színmegváltozással, hanem az anyag egész belső szerkezetének, de különösen a fajsúly megváltoztatását követeli.

Angliában Roger Baco, a híres tudós az alchimisták vezére. Nevéhez fűződik a nagyítóüveg feltalálása, valamint annak a ténynek megfigyelése, hogy égésnél az oxigén jelenléte szükséges. Hittudományi nézetei miatt börtönbe vetik s innen írja a párisi érsekhez intézett híres értekezését, melyben kifejti, hogy felfedezései nem csodák, hanem csak a természeti erőket igyekezik az ember igája alá hajtani. IV. Kelemen pápa szabadon bocsátja s ekkor merül el az alchimista tanokba.

Spanyolországban Raymundus Lullus, Olaszországban Arnoldus Villanovanus a legkiválóbb alchimista s utóbbi, miután képzett orvos volt, az aranyat íható állapotba hozva, gyógyszernek akarta felhasználni. Kutatása közben egyes anyagoknak az emberi szervezetre való hatását figyelte meg.

Eau de Cologne
Parfum
Goudron

GYÁRTMÁNYAI: L'OCÉAN BLEU
DOUCE-FRANCE-AMARYLLIS-FRANCINE

Megjelennek az aranyláz csalói

E kiváló férfiak az alchimiával önzetlenül, mint tudományos problémával foglalkoztak, ha nem is jutottak el a végcélhoz, a fémek átalakításához, — a kémiai kutatást erősen gazdagították.

Az alchimia önzetlen tudósai közé azonban sok csaló vegyült el, akik az ezüstit sárgásszínűre festve, mint aranyat adták el. Ennek tudható be, hogy János pápa 1317-ben bullát bocsát ki, melyben az alchimistákat hazugsággal vádolja, s megtiltja az alchimiával való foglalkozást.

A XVI. században a fejedelmek és főnemesség udvarában mindenhol feltalálható a házi alchimista, akik vagyonokat érő laboratóriumokban keresik csekély sikerrel az arany előállításának titkát. Nem érdektelen megemlíteni, hogy Frigyes württembergi herceg ez időtájtban alchimista kolóniát tartott fenn, Rudolf császár pedig a század legnagyobb alchimistája volt s a braunschweigi hercegség udvarában egy nő, Ziegler Anna a mesterséges arany titkának kutatója.

A könyvnyomtatás feltalálása az alchimia tanait a legszélesebb néprétegek között is elterjesztette s erre az időre esik, amikor az alchimia a komoly, önzetlen tudósok birtokából az avatatlanok kezébe került.

Ugyancsak e kornak a szülötte a vándoralchimista is.

A IX. századtól körülbelül a XII. század végéig az egész világon foglalkoztak az aranycsinálás gondolatával, de az alchimisták, bár felhasználtak minden lehetséges kémiai eljárást, céljukat nem érték el, ami természetesen is, mert az elemek és ezek között az arany is önálló kémiai tényezők, melyeknek egymásra való átalakítása lehetetlen. Az alchimisták kutatásainak sarkalatos hibája volt, hogy az anyag összetételéről nem volt a valóságának megfelelő nézetük. Az elemet, mint önálló kémiai tényezőt nem ismerték, az anyagot összetett testnek hitték, így megvalósíthatónak látszott az a törekvés, ha az alkatrészeket megfelelően s arányosan adagolják, — előáll a szintén összetett anyagból származó arany.

A vándoralchimistáknak volt kedvenc szokásuk, hogy az olvasztásra váró ölmot a nézőktől kérték, ezzel is igazolván tiszta munkájukat. Esetekben az történt, hogy az alchimista a ceppfolyóssá váló ölmot egy olyan pálcával keverte, mely belől üres volt s az új arannyal, a pálcával pedig viasszal volt eltömve. Az ölmot olvadása közben a viasz is megolvadt s az arany az ölmot közé vegyült.

E kis primitív visszaélések ellenére ne vonjuk meg a tudomány polcárját az alchimistáktól. Kezdetben ezek a sikertelenségek az önzetlen kemény tudósok privilégiuma volt, az alchimista tudható be, hogy az aranycsinálás titkát keresők számtalan olyan anyagot fedeztek fel, ami szintén aranyat ér.

A XII. században az óráni fejedelmek házioryosa Helvetius János Frigyes volt, aki számtalan könyvet, röpiratot írt az alchimisták ellen s előadásában is igen helyesen odanyilatkozott, hogy a fémek átalakítása lehetetlen.

1666-ban Helvetiust egy idegen látogatta meg, aki elmondta jövőtelle célját, hogy az aranycsinálás lehetőségéről óhajta meggyőzni. Helvetius közömbösen nézett az idegenre, mire az öltözéke alól öt tényleg nagyságu aranylemezt s egy csontládikába zárt három dőnagyságu viasszerű követ vett elő s azt állította, hogy a súlyos aranylemezeket ez utóbbi, a bölcsék köve segítségével állította elő. Helvetius nem hitt az idegennek, mire az egy félreeső szobába vezette magát s a bölcsék kövéből az olvasztott ölmotra egy parányit dobott s amidőn az ötvözet

KORSZERŰ DIVATTUDÓSÍTÁS
— KRIZISES SZEZONRA

Hát lássuk csak. En, mint szerény amatőrje az öltözködés művészetének, azt hiszem, hölgyeink az invenció hívei. Ezt úgy kell érteni, hogy valahányszor a divatról esik szó, megszólal bennük tudatalatti énjük (lilában) és megsugja nekik a tippeket. A tippek ezidén nem nagyon változatosak. Minden kétséget kizáróan:

SZÜRKE A DIVATSZIN

A gürcölő hétköznapi egyhangu szürkesége, a leéptített kisemberek reménytelen szürkesége, az egymáshoz tartó hetek unalmának sötét szürkesége, — a vezető tónus. A nagy lázadások haragoszöldjét, konjunkturák zavaros dohányszínét, próbálások ügyeskedő kék árnyalatait, kapkodások ríktó sárgáját elnyomja a szürke szín megmáshatatlanságos monotonitása. Szürke cipőt viselnek, szürke kabátot s szürke hitet (lehetőleg kigyóbőrből, mely évszaktólként levedlik).

SAPKA A DIVAT

Hölgyeink sapkája és világnézete szűk és egészen kicsi. Mindkettőt baloldalra csapva hordják lehetőleg úgy, hogy adott esetben el lehessen tüntetni, vagy hanyagul középre huzni. Hölgyeink tudnak alkalmazkodni az idő, illetve a kor szeszélyéhez. Öngyűsége nem azt kérde manapság: milyen idő van odakint, Juci? Hanem ezt: milyen diktatura van momentán?

ZSAKSZÖVÉS A DIVAT

Általában a szövet másik oldala a divat. Vagyis a tavalyi kabátok kifordított

oldala, a négyéves kosztümök belső része. Ez adta meg az impulzust a nagy divatkirályoknak, hogy zsákszövést favorizálják. Rájöttek, hogy a szegénység kezd comme il faut dolog lenni — tehát tartani kell a nyílt. Éljen a praktikum s az ezzel járó 1000 frankos modell, mondá Poiré és megtervezte „Dolgozó nő” című modelljét közönséges zsákvászonból és bemutatta a — biarritzai derbin.

FÉRFIAS PARFOM A DIVAT

Igen hordják a verejtékszagot. (Belföldi cikk). Szakítva a bódító virágesszenciákkal, a férfias illatokat hozták forgalomba. Főleg a dohos hivatalszagok, savanykás indigószagok szorították ki a Cotty-gyártmányokat. Bármely műhelyben nagyobb tételben kaphatók.

Többet sajnos nem tudtam ellesni a divat titkaiból. Annyit még elárulhatok Önöknek, Hölgyeim, hogy lépten-nyomon találkoznak cégekkel, akik nagy szezonvégi kiadásokat rendeznek maradék örműkből. Ezek rosszminőségű, rendszerint állott holmik. Mindenki használja fel azokat a kiselejtezett, szanaszét hányt, fiók mélyére dugott apró örömket, amiket eddig semmire sem becsült és próbálja összekombinálni napi életben. Egészen jószabásu, friss boldogságok látnak így napvilágot.

Mert valódi, tartós, új örömet beszerezni nagyon nehéz manapság.

B. Palósi Boris

kihült, színaranyat találtak a tégelyben. Helvetiust, a kétkedőt, ekkor elfogta az aranycsinálás láza s kérve-kérte az idegent, hogy ajándékozza meg őt a bölcsék kövének kis darabjával. Amikor ez hosszú keres után megtörtént, az idegen, nevé meg sem említve, eltávozott. Helvetius azonnal ölmot olvasztott s az ajándékba kapott bölcsék követ a megolvasztott fémre öntötte. Az ötvözet még ki sem hült teljesen, amikor az aranyműveshez rohant, aki azt megvizsgálván, a legtisztább aranynak jelentette ki. Később az aranyat az állami fémbeváltó hivatal is analizálta s szintén a legtisztább nemes fém jelenlétét igazolta.

Mindent összegezve, az alchimia a foszfor, cink, porcellán és a tiszta alkohol felfedezését eredményezte, de megbecsülhetetlen érdeme, hogy a kémiai kutatások előfutára volt, így a modern kémia alapjait rakta le.

Miután pedig napjainkban sem a kémia, sem a technika nem zárkozik el merre a fémek átalakíthatósága elől, — tehát a mesterséges arany előállítását sem tartja kizártnak, az alábbiakban a legújabb atomelmélet nyomán azokat az eredményeket ismertetjük, melyeket a modern kémia legutóbb megvalósított.

A technikai alkotásokban gazdag XIX. században alakul ki a tudományos értelemben vett kémia, számtalan elemet s vegyületet állítanak elő, megállapítják a gázok mozgásemelét, a molekulák és az atomok mibenlétét. — A múlt század elején Prout angol orvos azt a zseniális felfedezést teszi, hogy az elemek atomsúlya (az illető anyag képzelhető legkisebb részecskéjének súlya) arányos sokszorosa a hidrogén atomsúlyának. Mindezek ellenére a modern kémia egészen a legutóbbi időkig nem tudott olyan támpontot nyújtani, mely az elemek egymásra való átalakíthatóságát lehetséges teszi.

Annál inkább figyelemre méltó az a tudományos kutatások és kísérletek, melyek napjainkban részben a charlottenburgi részben a londoni egyetemeken folynak s melyek már néhány évvel ezelőtt az általánosan ismert atomelméletet is megdöntötték. Szerintük az atom nem más, mint elektromos jelenség s maga az atom pozitív elektromossággal töltött magból s körülötte lévő negatív

VILÁG-MÁRKAI

Egészsége érdekében óvakodjék súlyos utánafigyeltől

„OLLA”
GUM..?

A vád alá helyezett Krózus

John Pierpont Morgan, a mesés gazdag-szerű amerikai bankár ellen most az adó-eltitkolás vádját emelték. Az ügy kimenetele elé egész Amerika lázas érdeklődéssel tekint.

töltésű elektronokból áll. Az elektronok szédtő sebességgel, de a fizikai törvény-szabta pályán keringenek a mag körül s évekig tartó kísérletekkel megállapították azt is, hogy minden egyes elem atom-jában az elektronok más és más számarányban foglalnak helyet. Például a higany 80, az arany 79 elektronegységből áll.

Ez az elméleti megfontolás vezette aztán a kémikusokat arra, hogy megfelelő eljárásokkal atomrepszést végezzenek s így értékes új anyagok, tehát arany is előállítható legyen.

Könnyen elképzelhető, hogy ha a higany atomjának 80 elektronja közül egyet sikerül szétrombolni, úgy a 79 elektronértékű új anyagot, az aranyat kapjuk.

Amint láttuk, az ismeretett atomelmélet elektromos jelenség, így az anyagban helyet foglaló mag és a körülötte forgó elektronok között mágneses erők működnek. Tehát,

ha atomrepszést akarunk végezni, az szükséges, hogy feltűnően nagy elektromos erővel legyőzzük az atomban uralkodó mágneses erőt.

Sajnos azonban, ez az elektromos energia oly nagyméretű, hogy a technika napjainkban ennek csak tizedrészét tudja előállítani. Minthogy az elektrotechnika napról-napra új eredményeket ér el, a szóbanforgó energiamegnövekedés előállításának lehet kétsége.

Mindenek dacára, a londoni laboratóriumban Rutherfordnak sikerült a közel multban néhány elem (aluminium, nátrium, foszfor) elektronjait szétrepszteni és ezáltal új elemeket nyerni.

1924-ben A. Miethenek, a charlottenburgi műegyetem tanárának sikerült a higany atomrepszése és mesterséges aranyat állított elő. Miethé kísérleténél egy higanylámpát használt fel, melyen rendkívül magasfeszültségű elektromos áramot bocsátott át. Kísérletét aztán több lámpával egyidejűleg megismételte s

az analízisnél egytized milligramm aranyat talált, melynek értéke azonban nem volt arányban az elhasznált elektromos energiával, ellenben igazolta az atomrepszés lehetőségét.

A mesterséges arany előállításának tehát egyszerű gondolatmenete az, hogy a higany 80 elektronjából egyet szét kell rombolnunk, sajnos azonban

napjainkban nem rendelkezünk még a szükséges energiával.

A kísérletek alkalmával megpróbálkoztak rádiummal is, mint erőforrással, sikerült is az aluminium elektronjait úgy repszteni, hogy az — olommá náll.

★

A modern gazdasági életnek az olcsó energia-forrás is aranyat jelent. S miután a kémikusok megállapították, hogy minden egyes elem atomja a hidrogén atomjainak különböző arányú összetételéből áll (például egy szénatom 12 hidrogénatom összetételéből), önmagától egy hatalmas technikai perspektíva áll előt-

Ma este étkezése alatt legyen egy szem „Grain de Vals”. — Hatása holnap reggelre mutatkozik.

hashajtó
GRAINS de VALS

vértisztító
dövényi és opoterapikus kivonatokból készül

tünk.

Ha megtaláljuk azt az erőforrást, mely az elektronok bontását lehetővé teszi, úgy értéktelen anyagokból arannyal egyenértékű anyagokat nyerhetünk. A vízből könnyen előállítható a hidrogén s ha a hidrogén atomjait egyesíteni tudjuk, — úgy az szén ad.

Az ókori alchimiától a kémiáig hosszú volt az út, tudósok és rajongók ezrei ostromolták évszázadokon át a fejlődés zárt kapuit, melyet végeredményben a modern technika nyitott meg.

AZ ÉKSZER, MINT A NŐ NÉVJEGYE

Mikor, milyen és mennyi ékszert szabad viselni?

Talán furcsán hangzik a cím, de ha figyelmesen megnézzük a társaságunkba érkező ismeretlen hölgyet, úgy, ahogy van, ékszerestől, akkor látjuk, hogy többet tudunk róla, mintha apróbetűs, becézőneves névjegyét nyújtotta volna át.

Az ékszerek beszélnek legvilágosabban a viselőjükről. Érdeknélküli ösztönöséggel, amit nem lehet félreérteni.

Mindenekelőtt legyünk tisztában azzal, hogy az ékszer sohasem lehet cél, hanem legfeljebb csak eszköz. Nem lehet tartalom, csak ragyogó keret, amely méltóan övezi a valódi értéket nyújtó egyéniséget. Éppen ezért az ékszer mindig csak alárendelt tényező lehet, csak valaminek a kiegészítője.

Végzetes hibába esnek azok a nők, akik minden külső hatás felkeltését a magukra halmozott ékszerekre bizzák.

Mondjuk ki mindjárt legelső elvként:

a kevés, de nemesen szép ékszer, amelyet diszkrét izléssel majdnem elrejtve visel tulajdonosuk, sokkal több, mint egy testreaggatott ékszerkirakat.

Nem mindenkinek az egyénisége bír el egyforma mennyiségű ékszert. Az ékszer csak egy hiányzó kisebb színtöltje, csak összhangzóan alkalmazott halk zenei aláfestése az egyéniségnek. Míg a sok ékszer neveléses hencegésnek látszik, a kevés, de finom izléssel alkalmazott ékszer a hatáskeltés egyik legnagyobb szerűbb eszköze.

Ezek után még néhány szót arról, hogy mikor milyen ékszert és hogyan kell viselni.

Reggeli sportra, délelőtti bevásárló sétára és kisebb látogatásokra nem való briliáns ékszer. Egyszerű, színes kis zafírfüggők és egyetlen színeskőű gyűrű teljesen elég az ilyen alkalmakra.

Cipésenél.

-A cipőt Palma sarokkal szállítsa!

-Legyen nyugodt csakis Palmát hordja!

A Krisztus-hívő zsidók szektája térítő munkába kezd Csehországban

Mindenütt akcióba kezdenek, ahol a zsidóság kompaktabb tömegekben él

Prága, május 27.

Angliában egy Krisztus-hívő zsidó szekta is van. Ennek a kombinált vallásnak misszionáriusai most jelentkeznek először Kelet-Európában. A Krisztus-hívő zsidóság mozgalma Angliából és a skandináv államokból indul ki és első apostola most érkezett meg Csehszlovákiába.

Az apostolt Theodore Backernek hívják. Elegáns, lekötözött modern, 34-35 éves fiatalember, aki első pillantásra inkább valamely előkelő dancing előtáncosának, mint hittérítőnek látszik. Csak a szemében égő furcsa tűz árulja el a lélek és istenkeresés prófétáját benne, mikor elmeséli, hogy vagyonos manchesteri családból származik s családja az anglikán egyház kötelékébe tartozik: őt azonban ez a puritán hit nem elégitette ki, fantáziája egy színesebb és misztikusabb vallás felé vonzotta: így lett Krisztus-hívő zsidóvá.

— A mi vallásunk az igazi — mondja.

— A mi hitünkben a legegyszerűbb módon egyesül a zsidóság nagy erkölcs-történeli ideálja, az egyisten-ismét a jézusi tanok hirdette szeretettel.

— A zsidóságot mi a földkerekség legdifferenciáltabb és lelkileg legfejlettebb fajtájának tartjuk. Ezért keresztényi

kötelességünknek érezzük, hogy ezt az értékes népet megfelelő formában megnyerjük a kereszténység számára.

A mi hitünk tulajdonképpen az igazi zsidóság és az igazi kereszténység kombinációja. Azt hirdetjük, hogy az emberiség egyetlen boldogító hitét csak az ó- és új-testamentum egyesített eszmevilága teremtheti ki.

— Mozgalmunknak viszont, ezt röstelkedés nélkül kimondhatom, praktikus oldalai is vannak.

Számunkra az ember legfőbb jawa az élet. Az élet pedig sok szürke hétköznapi áll, melyeket sajátos törvények és szabályok igazgatnak.

Nagyon régi panasza a zsidóságnak, hogy vallásának ritusa a modern élettel szöges ellentétben áll

és az a zsidó, aki a vallás parancsait hi-

ven és fenntartás nélkül teljesíteni akarja, a legnagyobb nehézségekkel találkozik. Ezek az akadályok elsősorban a rituális étkezés terén mutatkoznak. Tudni kell, hogy

a mózesi parancsok több ezer év előtt a trópusi égő alatt hangzottak el

negyvenéves vándorlás sivárságában. A zsidók soraiban ekkor járvány és dögvész pusztított. Ezért kellett Mózesnek oly drákói higiénikus szabályokat felállítania. Ezeket a szabályokat a nagy próféta viszont csak azért hirdette isteni eredetűeknek, mert tudta, hogy a kiválasztott nép előtt más tekintély nem létezett.

Amilyen indokoltak voltak ezek az íráskor a maguk helyén és idején, anynyira túlhaladtak és időszerűtlenek ma, a civilizáció világában.

Londonban például csaknem lehetetlen a zsidó vallás rendelkezéseit betartani s így a londoni zsidó akarva-nem akarva, vétkezni kénytelen.

A Krisztus-hívő zsidó vallás a rituális

Otthon semmiféle ékszert ne hordjunk. Tárlatokra, ötörái teára, délutáni tánc-hoz, vagy hivatalos látogatások alkalmával már helyénvaló a gyöngysor, egyszerű gyűrű és fülbevaló viselése, természetesen mindenkor izléses összhangban a ruha színével. Ezzel nem azt akarjuk mondani, hogy minden ruhához okvetlenül más ékszert kell felvenni, hanem inkább azt, hogy, ha a ruha nem illik meglevő ékszereinkhez, inkább ne tegyünk fel ékszert.

Estélyeken, hangversenyeken, vagy operaelőadásokon, bálokon és esti táncokhoz az estélyi ruha pompájához a legcsillogóbb briliáns, vagy egy-egy jól sikerült utánczat a tökéletes kiegészítése a toalettnak. Azonban ilyenkor még fokozottabb mértékben érvényes az a megállapítás, amely így hangzik: kevesebb sokkal több lett volna.

étkezési rendet nem ismeri s a hetenként visszatérő pihenőnapot — keresztény mintára — vasárnap üli meg. Hitünk ezenkívül a keresztényi szeretet esszenciáját vegyíti a zsidó vallás férfias és dacos lelki világába: a mi hitünk az igazi.

Az elegáns misszionárius ezüsttárcát vesz elő s grációz mozdulattal cigarettára gyújt, majd így folytatja nyilatkozatát:

— A hitlerizmus vandál rémtettei újra előtérbe hozták a kérdést, hogyan közeledhetnek a kultúrálag szétzört zsidó kisebbség a keresztény többség lelki világához.

Ez az út, szerintünk, a Krisztus-hívő zsidószágon vezet keresztül. Szektánk vezetői ezért határozta el, hogy

térítőket küldenek ki azokba az országokba, amelyekben kompaktabb tömegekben él a zsidóság.

— Az én rajonomban Csehország. Egyelőre csak informatív céllal jöttem ide, hogy közvetlen közelből tanulmányozhassam az itteni zsidók életét és mentalitását. De rövidesen 7 társam is ideérkezik s akkor megkezdjük az üdvöztető, Istennek kedves térítőmunkát.

Ezeket mondotta a kitűnő megjelenésű Theodore Backer, egy park virágzó májusai bokrai között. Aztán összekulcsolta a polt kezét, szeméit az ég felé fódította s ajkait sóhajként hagyta el egy szó:

— Ámen!

V.

BAJVIVÁS A HALÁLLAL

Halál, ne kérkedj, bár úgy hív a vásott Nagy és iszonytató, egyik se vagy: Nem hal meg az, ki karjaidba fagy, Szegény Halál: nem öl meg a csapásod.

Ha édes az álom, mely pusztá másod, Tőled mi kéjjel nyughat el az agy, Hozzad igyekszik az, ki jó, ki nagy — Lelkük kiröppen s csontjuk földbe árad!

Cselédje sorsnak, kórnak, régi bukának, Királyoknak, mérgeknek, háborúknak, De a bűbáj s mák szebb álmot talál,

Mégis nekünk. Hát mért vicsozsz röhögne? Egy kurta álom s ébredünk örökre, Aztán nem is vagy és meghalsz, Halál!

Ó Föld, temesd be sulyosan szemét, Édes, fáradt szemét, zárd le halkan. Vedd jól körül: ne hallja, mennyi jaj van És mennyi vad röhej száll szerteszét.

Nincs néki már kérdés és beszéd, Boldog hiány takarja e talajban. S felejt, hogy mi fáj sajogva hajdan, A hallgatás oly üdv, akár az Ég.

Homály emelje, fényes délnél előbb És csönd, a legszebb dálnál is zenélőbb. A szíve úgy figyel rá, hogy megállott.

Dajkálja az Öröklét hajnaláig Mély nyugalom s ha ébred majd az áldot Érezze azt, nem is tartott sokáig.

Tekintse meg az 1933-as

„Carmen”

cipő-modelleket: Brassóban lerakalunkban Strada Regele Carol (Kapu-utca) 12 szám.

Az idei nyári divat szabályai

A nyári kosztümök idején sokszor fo-

Világosszürke szoknyához legszebb egy sötétkék kis kabát, barnakockás szoknyához pedig föltétlenül egyszínű barna kabát jár az idén tavasszal. A kockás és a csíkozott szoknyához a kabátot magát egyszínben tartva is csináltathatjuk; de a nagy rávarrott zsebeket készíttethetjük a kockázott, vagy csíkozott anyagból és ha kézelő van a kabáton, akkor az is a mintás szoketből legyen. Ebben az esetben ne hagyjuk el a külön sálát a szoknya anyagából.

Ez azonban Orton professzor szerint gyógyítható. Előadásában beszámolt a szöszküetség gyógyítása terén elért eredményeiről is.

Kalapbábel Párisban

ÉDES A MULT...

Különben is, le kell szögezniünk, hogy az 1900-as szellem erősebb, mint valaha. Ő hatja át például azt az új táncot, amelyet lépésről-lépésre zárt ajtók mögött szönek-szövegetnek az elhivatottak. Ugy hirlík, ez az új, ütemes testmozgás nem más, mint a „mai igényekre” átszerelt keringő, még ha „slang”-nak, vagy „lynni”-nek fogják majd hívni. Beavattottak azt suttogják, hogy andalítóbb, bódítóbb és szemérmesebb a „blues”-nál is; októbertől kezdve már reá fogunk ringa-

Ez a multtal való kacérkodás a mai üveg- és acélszerkezetű, gépkocsisáradatba, benzingőzbe és cocktaildelutánokba fullad, szikrázó és robotoló Páris változásaihoz olyan újabb ellentéttel járul, amelynek vonzereje, bizsergető mellékíze tagadhatatlan. Talán ez legfőbb létjogosultsága

(g. l

Orton professzor a
gyengeelméjű gyermekek
betegségéről

Mindenekelőtt megállapította, hogy gyengeelméjű gyerekek egyáltalán nincsenek, vagy legalább is számuk elenyésző.

Mi akadályozza meg őket abban, hogy ezen képességeket érvényre juttassák?
A szósüketség.

Orton professzor meg is találta ennek

Rovatvezető: Dr. med. HERSKOVITS ERZSI

A hajhullás

Kétféle hajhullás van, ugymint körkörös és diffúz. Körkörös hajhullásról akkor beszélünk, ha egyes helyekről úgy hull ki a haj, hogy kör alakú csupasz foltok

Az ilyen fejbőr kezelése és meggyógyítása hosszú időt és nagy türelmet igényel, de ha a kezelést idejében kezdjük meg, mindig feltétlen eredménnyel jár.

A haj tisztántartása igen fontos a hajhagymák egészsége szempontjából és ezért ajánlatos a hetenként, vagy tiznaponként való hajmosást, mégpedig nem shampooval, vagy más hajmosószerezrel, hanem valami gyógyszappannal.

KOZMETIKAI ÜZENETEK

„Ilonka és Jenő.“ Várom az ígért leve-

„Carmen“ cipő minőségben, divatban, árban utolérhetetlen.

A légi vitorlázás a legújabb izgalmas sport

Közeledünk már a légi vitorlától a légi vonat felé

Ha valaki vizen vitorlázni akar és van hozzá vitorlása, meg némi jártassága, beül a hajójába, szélnek fordítja a vitorlát, s aztán addig fuvatja magát a vizen, ameddig jólesik.

A légi vitorlázás azonban egészen más. Magasabbrendű sport. Izgalmasabb. És — veszélyesebb.

Világért sem akarom én a vitorlázás nemes sportját lekicsinyelni. A vízi vitorlázásnak is megvannak a maga szépségei.

De vitorlázni a fellegek között: semmivel össze nem hasonlítható élmény. A vitorlás hajó legfeljebb előre-hátra halad, jobbra-balra dől, kanyarodik, de mindig egy sík felületen, a tő, vagy tenger lapján mozog. A vitorlázó repülőgép számára azonban

nemcsak előre és vissza, jobb és bal léteznek, hanem fel és le, a vitorlázó-gép emelkedhet és süllyedhet, a magasba röppenhet és a mélybe ereszkedhet.

Ebből fakad a légi vitorlázás, új, ismeretlen szépsége.

A vízi vitorlásnak semmi baja sem történik, ha megáll a szél, vagy kedvezőtlenre fordulnak a szélviszonyok. A légi vitorlás azonban egy pillanatig sem maradhat meg elemében, ha elül a szél, amely hordozta. És le kell szállnia, mielőtt kedvezőtlené válik az időjárás. Sőt kellő szélviszonyok között is szakadatlanul, minden idegszálával résen kell lennie, hogy fenntarthassa magát a magasban, el ne veszítse maga alól a hordozó légáramokat, fel ne borítsa egy orvul támadó szélgyörgeteg. A levegő vitorlása a mélységek szédületét éri és a magasságok üveztőjében kóvályog.

Ebben van a légi vitorlázás élvezetes izgalma és veszedelem.

Már a vitorlázó-gép indulását is izgalmas bonyodalmak fűszerezik.

A gép orrába nagy kampó van erősítve. Ebbe kétrét hajtott gumikötél fűződik. A hosszú kötél két végét nyolc-tíz ember fogja, ugyanakkor pedig valaki a gépmadár farkába kapaszkodik. A pilóta az üléséhez szíjjazva várja a vezényszót. Elhangzik a parancs:

— Huzni!

A kötelekbe kapaszkodó legénység néhány lépést tesz előre és kifeszíti a gumisziromot. A két véget egyenletesen kétfelé kell huzni, mert különben a gépet oldalvást billentheti a szél. Közben hátul még mindig fogják a repülőgépet, hogy el ne mozdulhasson helyéről. Mikor a gumi már kifeszült, jön a második vezényszó:

— Futni!

Aki a gépet hátul fogva tartotta, most hirtelen elengedi és a legénység szaladni kezd a kezében tartott kötelekkel. Az összehúzódo gumikötél sebesen végigrántja a gépet a földön. A pilóta lassan maga felé vonja a magassági kormány rudját s a következő pillanatban a nagy vázsonmadár már a vontató személyzet fe-

je felett süvit el. A kötél lehull a kam-póról és a gép körözve ragadtatja magát a szélről mind magasabbra.

Egész embercsoport jól összetanult munkájára van szükség, hogy a vitorlázó-gépet a levegőbe lehessen lendíteni. Az indításnak ez a módja azonban csak hegyvölgyes terepen válik be. Sikszagon hiába próbálkoznának vele, a gép rövid siklás után leszállna, mert a föld közelében nem találna elegendő erős hordozó légáramlatokat. Ilyenkor aztán csigákon átvett kötélen végzik a „lanszirozást” és ezzel a kis fortéllyal megsokszorozzák a vontatási sebességet. Vagy pedig gépkocsival huzatják a masinát, míg szárny-ra nem kap. Így aztán hamarosan olyan

magasságba jut, ahol már elegendő szele van a vitorlázásra.

Pompás látvány, mikor a vitorlázó-gépet hosszú pórázón motoros gép von-szolja fel a levegőbe. A motoros még bug-va szalad a földön, de a vitorlás már li-begve szökell a nyomában s amint a motoros gép kerepelve-kattogva a magas-ba furja magát, úgy uszik utána imbolyogva motornélküli kollégája, mint az uszály a vontatógőzös után. A vitorlázó repülés nagymesterei már valóságos mű-vészetté fejlesztették ezt az érdekesen izgató mutatványt, sőt egy külön ame-rikai pilóta megcselekedte azt, hogy há-rom vitorlázó-gépet vontatott egyszerre kis motorosával. Persze mindegyiknek külön vezetője volt s a pilóták hajszára összevágó munkájára volt szükség, hogy a „szerebény” egyensúlyban maradjon. Ebből az akrobata-látványosságból idő-vel talán a repülés egyik komoly vívmá-nya fejlődik ki: a „légi vonat”, melynek „mozdonya” áruval és utasokkal megra-kott nagy motornélküli gépeket fog von-tatni magával sikszagok, hegyek és óceá-nok felett.

Kisemberek kisexisztenciája a nagy Bukarestben

Három gyerek nyulfarmán a huszadik századdal találkoztam

Bukarest, május 27.

Három fiatal gyerek. Mind a három hátán üres zsák. Talán rózsát szedni jöttek ide? Nem rózsát szednek, hanem füvet. Friss, zöld füvet. Minek ezeknek a gyerekeknek a fü? A legfiatalabb adja meg a feleletet.

— Nyulnak, házinyulnak. Kora reggeltől késő estig szedjük a füvet.

— Hány nyula van edesapádnak?

— Az apámnak egy sincs, nincs apám

— Akkor anyádnak?

— Anyám sincs, árvák vagyunk. Miénk hármunké a nyul. Most még csak körül-belül háromszáz nyulunk van, de őszre sokkal több lesz.

Közben megteltek a zsákok. A három gyerek elindul egymás után, libasorban, hátukon tele zsák füvel.

Az üveggyárral szomszédos kis, fehérre meszelt házra mutat a középső testvér.

— Itt lakunk, itt vannak a nyulaink.

A kis házhoz tartozó kert szélén, pár

négy-szögölön fabódé áll: a nyulak rezidenciája. Mint a heringek, egymás mellett a sok nyul, kicsik, nagyok, középsők, a legtöbb tarka, Rágicsálják a maradék füvet.

A gyerekek egy munkásházaspárnál laknak. De nem fogadnak el semmit ingyen.

— Nyulért lakunk. Havonta tíz nyulat adunk Szabó néninek a mi lakásunkért és a nyulak lakásáért. A kosztért, amit szintén ő ad nekünk, készpénzzel fizetünk. Kicsit drága a lakbér, gondolkoztunk is már azon, hogy elköltözzünk.

A tenyésztésnél és gondozásnál nehezebb dolog az eladás, az üzleti része a vállalkozásnak. Környöfont kereskedő-vel és kofákkal szemben hogy állja meg a helyét ez a három gyerek?

— Nyáron nem adunk el nyulat, csak télen, — mondják. — Nyáron a szőre semmit sem ér, husáért pedig keveset kapunk. Télen csak a bőrt többet ad-

nak, mint nyáron az egész nyulért. Télen lenyuzzuk a nyulat, husát a piacon elad-juk, a szőrt pedig egyenesen a szőrme-gyárnak adjuk el. Így többet kapunk érte.

Télen keresik a nyárra valót. De nem-csak a különbözetért érdemes télen el-adni a nyulat, hanem másért is.

— Amikor télen hótakaró fedi a mező-ket, nem lehet a nyulnak füvet szedni. Ha az összes nyulat ki akarjuk telet-tetni, nagyon sok pénzbe kerül. De télen ötven-hatvanall többet nem szoktunk megtartani. Azoknak pedig tudunk a nyár folyamán elég eleséget összegyűj-tetni. Télen még a piacról zöldsgéghulla-dékot is hozunk és így valahogy csak kiteleltetjük a magnak valókat.

Ez a három gyerek a jég hátán is meg-fog élni, bármilyen idők jönjenek is.

Ezek a gyerekek már a huszadik szá-zad gyermekei.

P. Gy.

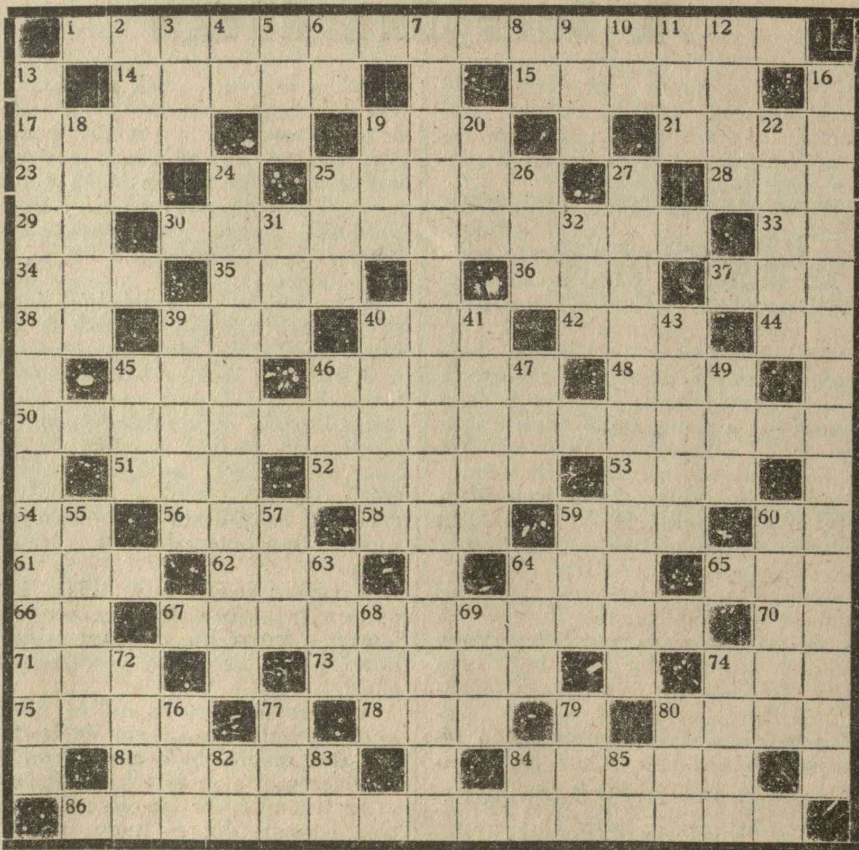
Vízszintes sorok: 1. Hires ókori férfi, aki a gyomorról és a végtagokról szóló meséjével szerzett nagy nevet magának, 14. Két szó: 1. Határokozó, 2. Öröklakás, 15. Belga hegedűművész és zeneszerző, 17. Francia operaszerző, 19. „Békén” mássalhangzó, 21. Román diák, 23. Gazdasági növény, 25. Árpád Alpárnál verte meg, 28. Becéző női név (ék. fölös.), 29. Áááá, 30. Visszavonulásra alkalmas lakóhely (s=ü), 33. Vissza: Bováry-né falujának neve a valóságban, 34. Régi suly-mérték, 35. Vissza: biztonsági eszköz, 36. Ilyen a Duna a keringőben, 37. Fordítva: aki ... az nyer! 38. Fém, (ék. hiány.), 39. Jelzése a valószínűleg győztes embernek a versenyben, 40. Köl-tői műfaj, 42. Hálót szó, 44. Kicsinyítő képző, 45. Vissza: ilyen hely is van, 46. Vissza: két szó: 1. Ilyen szerelem is van, 2. Több mint meleg, 48. Norvég ifjúsági író, 50. Közmondás, 51. Ugyanaz, mint a 36. vízszintes, 52. Vissza: női név be-cézve, 53. Amerikai költő, 54. Betű, fone-tikusan, 56. Nagyközség Bihar megyében, 58. Romániai vaj (ék. fölös.), 59. Angol sziget az Ír-tengerben, 60. Vissza: hely-határozó rag, 61. A sarkvidék háziállata, 62. Sóbálványá változott, 64. Hasznos növény, 65. Finn prózairó, 66. Betű, ki-ejtve, 67. Két szó: 1. Állati lakhely az al-földi pusztán, (ék. megcserélve), 2. Királyi széken ül, 70. Igevégződés, 71. Ékezet: élet, 73. Vándorénekes az Ár-pádok idejében, 74. U. Z. A., 75. Tűzhá-nyó, 78. Szeg (y=i), 80. Vissza: erre inti a tanító a gyermeket, 81. A régi Róma kikötővárosa, 84. Alkony, románul, 86. A legelemből jog.

Függőleges sorok: 2. Lelkesedés, hév, idegen nyelven, 3. Faj, 4. Betű (fon.), 5. Szerb város, 6. Nemzet, 7. Közmondás, 8. Kettős mássalhangzó, 9. Román rövidítés, 10. Állat hangja, 11. P. Y. E., 12. Erdei állat (mókus, másképpen), 13. Nagy és nemes érzés, 16. Mikszáth K. regénye, 18. A káptalan második tisztviselője az egy-házban, 19. Építkezésnél használt áll-vány, 20. Rag, 22. Fordítva: g-vel a vé-gén: óra hangja, 24. Divatos jelszó a politikában, 25. Azonos mássalhangzók, 26. Kisközség Tolnamegyében, 27. Sok-

SZELLEMI TORNA

Keresztrejtvény

Páll V. Géza (Kézdizsentkereszt) munkája

szor fáj elhagyni ezeket, 31. U. a., mint az 56 vízszintes, 32. Nemzet, 39. Gazdag ember (e=ö), 40. Görög-keleti, 41. Férfi-név, 43. Miltiades fia, 45. Mássalhang-zók, 46. Modern ellentéte, 47. Disze, 49. Azonos magánhangzók, 55. Azt mondja a nőta róla, hogy huncut, 57. Paraszt,

másképpen, 59. U. a., mint az 59 vízsz. (ék. nélkül), 60. Sertés, névelővel, 63. Kopasz, 64. Biztató szócska (ék. feles.), 68. Ilyen hely is van, 69. Vöröses-szőke, 72. Vissza: Zsigmond király ellen fellá-zadt vitéz, 74. Mongolország fővárosa (ék. felesleges), 76. román „ügy”, 77.

Női becenév, 79. Mutató névmás, 80. Mű-vészet, holt nyelven, 82. Fordítva: keres-kedelmi rövidítés, 83. ... reus, görög monдай alak, 84. Latin prepozíció, 85. Vissza: idegen személynév.

Megfejtésül elegendő a vízszintes 1, 15, 30, 50, 86 és a függőleges 7, 13, 16, 24 és 27 sorok beküldése.

— A „Vasárnapi Lapok” 1933. május 14-én megjelent számában közölt ke-resztrejtvény helyes megfejtése:

Vízszintes sorok: 1. Gustave Flaubert, 73. Edvi Illés Aladár.

Függőleges sorok: 1. Gaston Doumer-gue, 12. Theodore Dreiser.

Helyes megfejtést küldtek be:

Ambrus Vilmos, Brassó. Máró Miklós, Brassó. Fejér Miklós, Brassó. Vadász Mi-ci, Tekerőpatak. Morvay Agi, Kovászna. Csutak Lajosné, Kovászna. Luczay Mi-hály, Brassó. Egri Ferenc és Sándor, Brassó. Salamon Béla, Zálha. Heller Eva, Marosludas. Póta Kálmánné, Marosheviz. Büchsenpanner Emil, Rátosnya. Györ-bíró Gergely, Szentkatolna. Neumann Dezsőné, Sepsiszentgyörgy. Trágel Vil-mos, Brassó. Petke Irma, Sepsiszent-györgy. Pálmai Béla, Páva. Bokor Baba, Páva. Tób Zsigmond, Nyárádremete. Tóth József, Déva. Szigethy Olga, Bras-só. Schlett Piroška, Zilah. Hermann Er-zsébet, Sepsiszentgyörgy. Ufalusi Jo-zsef, Kásonujfalu. Sándor Károly, Tor-ja. Matta Bálint, Gyergyószentmiklós. Fekete Árpádné, Kézdivásárhely. Wein-berger M., Gyergyószentmiklós. Vincze Jánosné, Gyergyószentmiklós. Zayzon Bözsi, Besenyő. L. Sajovits Rózi, Mára-marossziget. Nagy Ágota, Brassó. Ritter Alice, Brassó. Sándor János, Ilyfalva. Varga József, Vizakna. Hegyi Lajos, Brassó. Waum József, Brassó. Torday Kató, Kézdivásárhely. Stöhr Sándor, Brassó. Ifj. Morvay Endre, Kézdivásár-hely. Bécsy Miklós, Kolozsvár. Jancsóne, Kádár Ibolya, Sepsiszentgyörgy. T. I. I. Brassó. Gergely Anna, Brassó. Czirják Béla, Brassó.

A három jutalomkönyvet sorsolás ut-ján a következők nyertek:

1. Jancsóne, Kádár Ibolya, Sepsiszent-györgy.
2. Hegyi Lajos, Brassó.
3. Vincze Jánosné, Gyergyószentmik-lós.

RÁDIÓ-ÉLET

A hét rádió-műsora

Az éther színe-java

SZIMFÓNIKUS HANGVERSENYEK

Lipce, vasárnap 13. Bach-kantáté.
Bécs, vasárnap. 13.40: Filharmónikus
hgv.
Osoló vasárnap. 21: Szimfónikus hgv.
Lipce, vasárnap. 21: Verdi-est.
Königswusterhausen, vasárnap. 21.30:
Régies muzsika.
Budapest, vasárnap. 22.30: Liszt-rekvi-
em.
Berlin, hétfő. 19.20: Händel-hgv.
Breslau, hétfő. 21: Szimfónikus hgv.
Brüsszel, hétfő. 22: Smetana-hgv.
Lipce, hétfő. 23.05: Zenekari hgv.

Bécs, kedd. 22: Szerenád.
Darenty, kedd. 22.20: Zenekari hgv.
Prága, kedd. 21.15: Korszerű muzsika.
Osló, szerda. 21: Wagner-hgv.
Berlin, szerda 21.10: Német-rekviem.
Lipce, szerda. 21.40: Szimfónikus hgv.
Strassburg, szerda. 21.45: Beethoven-
hgv.
Königswusterhausen, szerda. 22: Zene-
kari hgv.
Bécs, csütörtök. 17.55: Zenekari hgv.
Frankfurt, csüt. 20: Romantikus mu-
zika.

Zürich, csüt. 21: Beethoven hgv.
Prága, 21.35: Zenekari hgv.
Hilversum, csüt. 21.40: IX. Beethoven sz
Stuttgart, csüt. 22.10: Szimfónikus hgv.
Pozsony, péntek. 20.25: Szimfónikus
hgv.
Breslau, péntek. 21: Szimfónikus hgv.
Lipce, péntek. 21: Zenekari hgv.
Bécs, péntek. 21.45: Wagner hgv.
München, péntek. 22.20: Zenekari hgv.
Frankfurt, péntek. 22.30: Brahms-hgv.
Bécs, szombat. 17.45: Énekari hgv..

OPERA ÉS OPERETTEK

Brüsszel, vasárnap 21: Ciboulette.
Prága, vasárnap 21: Szép Heléna.
Milánó, vasárnap 21.30: Szibéria.
Bozen, vasárnap 21.45: Operett.
Darenty, vasárnap 22.05: Sámson.
Varsó, hétfő 21: Rigoletto.
Berlin, hétfő 21.15: Klytämnestra.

Hamburg, kedd 20: Abu-Hasszán.
London, kedd 21.25: Faust.
Milánó, kedd 21.45: Giroflé.
Róma, kedd 21.46: Bachus.
Zürich, szerda 21.35: Mesterdalnokok.
Róma, szerda 23.45: Othello.
Königswusterhausen, csütörtök 15: Cár és
ács.

Bécs, csütörtök 21.25: Othello.
München, csütörtök 22: Bajazzók.
London, csütörtök 22.15: Don Carlos.
Darenty, péntek 21: Othello.
Bukarest, péntek 21: Rigoletto.
Palermo, péntek 21.30: Falstaff.
Lipce, szombat 21.15: A reggel.

Vasárnapról - vasárnapig

Vasárnap, május 28

BUKAREST. 10: Istentisztelet. 11.30:
Vallásos előadás. 11.45: Munkás előadás.
12.15: Hgv. 13: Gramofon. 17: Mezőgaz-
dasági óra. 18: Vegyes zene. 20: Rádió-
szabadegyetem. 20.20: Gramofon. 21: Dal
hgv. 21.20: A stúdió zenekarának a hgv.
22: Előadás. 22.15: A hgv. folytatása.

22.45: Rádió-zsurnál. BUDAPEST. 10.15:
Hírek. 11: Kath. istentisztelet. 12.15: Év.
istentisztelet. 15: Gramofon 16.45: A m.
kir. honv. gye. hgv. 18: Ifjúsági előadás.
18.30: Bura Károly és cigányzenekara.
19.45: Dr. Bárány István előadása. 20.15:
Relle Gabriella dal-hgv. 20.45: Sportered-
mények. 21: Molnár Ferenc „A fehér fel-

hő” című színműve a stúdióból. 22.15:
Hírek. 22.30: Liszt requiem, a budai dai-
kör közreműködésével. 23.30: Farkas Sán-
dor és cigányzenekara. BÉCS. 9.35: Gram-
ofon. 11.30: Népies hgv. 13.40: Filhar-
mónikus hgv. 15.40: Könnyű zene. 16.50:
Hgv. 17.20: Kamarazene. 18.20: Fuvósze-
nekari hgv. 20: Dalok és áriák.

HÉTFŐ, MÁJUS 29.

BUKAREST. 13: Gramofon. 18: Katonaze-
ne. 20: Rádió szabadegyetem. 20.20: Gramo-
fon. 20.40: Rádió szabadegyetem. 21: Kamara-
zene. 21.30: Előadás. 21.45: Kétzongorás hgv.
22.15: Táncczene. 22.45: Rádió zsurnál. — BU-
DAPEST. 7.45: Torna, majd gramofon. 11:
Novella, majd gramofon. 13.05: Pepita Gyula

és cigányzenekara. 16.30: Diákok félórja. 17:
Asszonyok órája. 18: Gramofon. 19.30: Német
nyelvrlecke. 20: Véghe Sándor hegedű-hgv.
20.50: Bartók Béla előadása a magyar nép-
dalról. 21.30: Hgv. közvetítése a zeneművészeti
főiskoláról. 22.40: Hírek. Majd Kócs Antal és
cigányzenekara, Kalmár Pál közreműködésé-

vel. Szünetben: rádióinterjú Lady Snowden-
nel. — BÉCS. 12.30: Népies zene gramofonon.
13: Hgv. 13.40: Feodor Saljapin hanglemezei
14.10: Gramofon. 16.30: Hgv. 16.55: Gramo-
fon. 18.25: Régi zene, régi hangszereken. 20:
Keleti zene. 21.30: Modern osztrák zeneszerzők
művei. 23.15: Operett.

Kedd, május 30

BUKAREST. 15: Gramofon. 18: Vegyes
zene. 20: Rádió szabadegyetem. 20.20:
Gramofon. 20.40: Rádió szabadegyetem.
21: Gh. Stefanovici dalhgv. 21.20: A stu-
dió zenekarának a hgv. 22: Előadás. 22.15:
A hgv. folytatása. 22.45: Rádió-zsurnál.

23: Franciányelvű előadás. — BUDAPEST
7.45: Torna, majd gramofon. 13.05: Ra-
diókvintett. 14.30: Katonazene. 17: No-
vella. 18: Marik Irén zongora-hgv. 18.30:
Előadás. 19: Dalhgv. 19.30: Előadás. 20.10:
Tarka est. 21.10: A székesfővárosi zene-

kar hgv. 21.40: Hírek, majd gramofon.
Utána hgv. — BÉCS. 12.30: Hgv. 13.40:
Emanuel Feuermann hanglemezei. 14.10:
Gramofon. 16.55: Gramofon. 20: Éjsze
hgv. 22: Ünnepi hgv. 23.30: Gramofon.

SZERDA, MÁJUS 31.

BUKAREST. 13: Gramofon. 14.15: Gramo-
fon. 18: A stúdió zenekarának hgv. 20: Rádió
szabadegyetem. 20.20: Gramofon. 20.40: Rádió
szabadegyetem. 21: Hegedűhgv. 21.30: Elő-
adás. 21.45: Cselló-hgv. 22.15: Fuvola szóló
22.45: Rádiózsurnál. — BUDAPEST. 7.45:
Torna, majd gramofon. 11: Novella. 13.05: Ze-

nekari hgv. 14.40: Gramofon. 17: Serge Szmir-
noff balalajka zenekara. 18: Novella. 18.30:
Sándor Mária magyar dalestje, Rác Béla és
cigányzenekara kíséretével. 19.30: Olasz
nyelvrlecke. 20.10: Cselló-hgv. 20.50: Előadás.
21.20: Interjú az újságírók nemzetközi ülésé-
nek az elnökével. 21.35: Hangjáték. 23.35: Hi-

rek, majd Bura Sándor és cigányzenekara.
24.15: Táncmuzsika. — BÉCS. 12.30: Vonós-
gyes. 13.40: Rudolf Gerlach-Rusnak hangle-
mezei. 14.10: Gramofon. 17.05: Hangosfilmle-
gerei. 18: Modern osztrák zeneszerzők művei.
20: Millöcker-hgv. 20.45: A hgv. folytatása.
23.15: Táncmuzsika.

Csütörtök, május 1

BUKAREST. 13: Gramofon. 17: Gyer-
mekek órája. 18: Vegyes zene. 20: Rádió-
szabadegyetem. 20.20: Gramofon. 20.40:
Rádió szabadegyetem. 21: Kottlar Adolf
dalestje. 21.20: Szimfónikus hgv. 22: Elő-
adás. 22.15: A hgv. folytatása. 22.45: Ra-
dió-zsurnál. 23: Németnyelvű előadás.

BUDAPEST. 7.45: Torna, majd gramofon.
11: Novella, majd gramofon. 13.05: Gramo-
fon. 14.10: Müller Józsa és cigányze-
nekara. 17: Novella. 18.30: Kerntaler Er-
vin (zongora), Ország Tivadar (hegedű)
és Friss Antal (cselló) hgv. 19.02: Kuruc-

dalok. 20.30: Hgv. 23.30: Hírek, majd a
Malcsiner-dzsez táncmuzsikája. BÉCS.
12.30: Alpési dalok, gramofon. 13: Hgv.
13.40: Alfréd Grünfeld hanglemezei. 14.10:
Gramofon. 16.45: Gramofon. 17.55: Ze-
nekari hgv. 20.40: Kétzongorás hgv. 21.25:
Verdi „thello” c. operája.

PÉNTEK, JUNIUS 2.

BUKAREST. 13: Gramofon. 18: A rádió ze-
nekari hgv. 20: Rádió szabadegyetem.
20.20: Gramofon. 20.40: Rádió szabadegyetem.
21: Verdi: „Rigoletto” c. operája gramofon-
on. — BUDAPEST. 7.45: Torna, majd gram-
ofon. 11: Novella, majd gramofon. 13: Hgv.

17: Medgyessy Nándor és cigányzenekara. 18:
Előadás. 18.30: A székesfővárosi zenekar hgv.
19.30: Gyorsíró tanfolyam. 20.10: Gramofon.
21.10: Külpolitikai szemle. 23.30: Hírek, majd
Bodrics Béla és cigányzenekara. — BÉCS.

12.30: Vonósnyegyes. 13.40: Weingartner Félix
hanglemezei. 14.10: Gramofon. 16.45: Operett-
részletek gramofonon. 18.20: Balladák. 20: Ré-
gi táncok. 20.35: Népies hgv. 21.45: Hgv. Wag-
ner Richard fiatalkori műveiből. 23.45: Tánc-
muzsika.

SZOMBAT, JUNIUS 3.

BUKAREST. 13: Gramofon. 17: Diákok órá-
ja. 18: Vegyes zene. 20: Rádió szabadegye-
tem. 20.20: Gramofon. 20.40: Rádió szabad-
egyetem. 21: Előadás. 21.15: Énekakri hgv. 22:
A stúdió zenekarának hgv. 22.45: Rádiózsurnál.

nál. — BUDAPEST. 7.45: Torna, majd gra-
mofon. 11: Novella, majd gramofon. 13.05: A
Weidinger zenekar hgv. 14.30: Rádiókvintett.
17: Gyermekmeseóra. 18.30: Toll Jancsi és ci-
gányzenekara. 19.30: Mit üzen a rádió? 20.10:
A Palestrina kórus hgv. 20.55: Előadás. 21.20:

Tarka est. 23.20: Hírek, majd a Bahmann-
dzsez, Fekete Pál közreműködésével. 24: Kou-
dela Géza dr. előadása. — BÉCS. 13.05: Hgv.
14.45: Kurz Zelma hanglemezei. 16: Hgv. 17.45:
Énekakri hgv. 21: Bortalok. 23: Táncmuzsika.

Minden külön értesítés helyett:

Sarrai tábornok

és

Jeanne d'Arc

JEGYESEK

Egy furcsa vallásos roham terjedése
a Távol-Keleten

Saigon, május 27.

Mikor megérkeztem Saigonba, barát-
aim, akik becsületbeli kérdésnek tartot-
ták, hogy megismertessenek a helyi sa-
játosságokkal, karonfogtak:

— Most pedig megmutatjuk neked a
kao-daiista templomot Taininh-ben.

Ez egy új vallás, amelynek egyébként
igen liberális elvei vannak. Testvéri egy-
ségben akarja összefoglalni a világ min-
den vallását. A vallás istene az ezerkét-
száz éve halott költő utján közli a világ-
gal, hogy a multban, amikor az emberek,
közlekedési eszközök hiányában nem is-
merték egymást, ötfelé ágazó vallást ala-
pított. A különböző ágak között szerepel
a három már említettet kívül, az ősök
szellemének tisztelése és a kereszténység.
De ma, a technika századában az embe-
riség jobban ismeri önmagát, a világ
minden része fel van kutatva. Ezért

Kao-dai elhatározta, hogy az egész em-
beriséget egyesíti, mert a békét a mult-
ban az akadályozta meg, hogy sokfé-
le vallás uralkodott a földön.

A FEKETE ASSZONY SZENTÉLYE

Eredetiség ezek szerint nincs sok a Kao-
daiizmusban, amely a legkülönbözőbb val-
lások keveréke, de, ugy látszik, nem az
eredetiség itt a fődolog, hanem az indo-
kinai lakosság egyesítése, alighanem poli-
tikai célzattal....

Első találkozásom a kao-dai-izmussal
kissé vegyes érzelmeket keltett bennem.

A kochinkinai kormány egyik öreg an-
namita tisztviselője, Ngo-Van-Siő új val-
lástól ihletődött meg és az új vallást
csakhamar világgá kürtölte. Egyszer
résztvevő unatkozó fehér gyarmati hiva-
taltok asztaltáncoltató társasjátékán.
Ez eldöntötte az életét. Hivatalt kötele-
ségét lelkiismeretesen teljesítette, de min-
den szabad idejében asztaltáncoltatott
és így került összeköttetésbe az ezerkét-
száz éve halott Ly Thai Brach-al, aki kö-
zölte vele a kao-daiizmus hitelveit.

Az egész dologból nem lett volna sem-
mi baj, Ngo-Van-Siő józaváló és ártatlan
ember volt. De a mozgalom vezetését
csakhamar sokkal veszedelmesebb ember
vette a kezébe, egy Le van Trung nevű
ember, akiről alighanem még sokat fo-
gunk hallani. Az új vallást Le van Trung
szervezte meg. Ki ez a Le van Trung?
Egyszerű földmivelők gyermeke. Fran-
cia középiskolát és egyetemet végzett és
még a háború előtt titkári állást kapott
a kochinkinai kormányzóságnál.

A Revue Caodaiste egyik száma rend-
kívül ékesszólóan adja elő Trung ur meg-
térését az új valláshoz. Amióta Trung
állt a mozgalom élére,

valósággal özlönlöttek a másvilági üze-
netek.

Indokina legkülönbözőbb vidékein el-
szaporodtak a médiumok, akik Kai-dai
üzeneteket tolmácsoltak. Ma már alig van
olyan falu Indokínában, ahol ne volna
kao-dai-ista egyházközösség. Az hívek szá-
ma már meghaladja az egymilliót.
Egy gazdag özvegyasszony előteremtette
a vallásalapításhoz szükséges tőkét,
Trung bevonta a mozgalomba a legelőke-
lőbb annamita személyiségeket, a kai-
dai-izmus feltartóztatatlannul halad
előre diadalutján.

Az ügyes Trung modern kényelemmel
és higiéniaival berendezett angolstíli vil-
lában lakik Taininh-ben. Egész sereg
lapja van, amelyek másvilági híreket kö-
zölnek. Egyik legfrissebb napi szenzáció
az, hogy Sarrai tábornok, a nemrég el-
hunyt francia hadvezér a másvilágon —
feleségül vette Jeanne d'Arc-ot. A tulvi-
lágról nemcsak keleti nagyságok üzen-
nek, hanem nyugatiak is, mint Victor
Hugo, Voltaire, Julius Caesar és Pe-
ricles....

A francia hatóságokat ujabban nagyon
nyugtalanítja az új vallás, mely nyilván-
valóan franciellenes. Trung egyik sokat
idézett mondása így hangzik: „Kai-dai
eddig még csak félszemét nyitotta ki. De
ha a másikat is kinyitja, nagy baj lesz”.
A franciák most törnek a fejüket, hogyan
egyeztessék össze a hatalom megőrzését
a liberálisizmus és demokrácia eszményei-
vel.

D. J.

Szerkesztői üzenetek

SORSJEGY

Dr. F. Gyuláné, Alba-Iulia. Az olasz vöröskeresztek egyenként 35 lírát nyertek. Szerbeknél kérjük a kibocsátási évet is.

Szerb K. F. A szerb államsorsjegy 100 dinárt nyert. A nyermény azonban csak akkor vehető fel, ha a kötvény 1920. évben nosztrifikálva lett a szerb pénzügyminisztérium által, ugyanígy a kamatok is. A dohánykötvények pedig nem nyertek. Még 1937-ig játszanak.

Sz. Sándor, Abrudbánya. A kérdezettek közül csak az olaszoknak van értéke. Az eddig nem nyert.

B. István, Brassó. Nem nyert.

K. Ferenc, Brassó. Nem nyert.

S. Adolf, Seini és többeknek. A régi magyar sorsjegyek már mind értéktelenek.

N. J. K., Sighisoara. A négy bukaresti 160, a francia körülbelül 620 lejt ér.

K. József, Brassó. Ott tessék reklamálni, ahova a papírokat beküldötte.

* UTMUTATÓ, A KETTŐS KÖNYVVEL TEL gyors és könnyű elsajátítására. Nincs többé könyvelési nehézség, mindenre kész minta, a legújabb törvények előírásai figyelembe véve. Kisebbségi kereskedelmi és ipari vállalatoknak nélkülözhetetlen. Ára 30 lej. Vidékiek pénzben, vagy bélyegben küldjék be 35 lejt és postafordultával megkapják a könyvet.

HIRDETMEY

Sălaj megyében levő Cehul-Silvaniei község köz- és magánvilágítás céljára körülbelül 3 km. hosszban villanyvilágítást szándékoznak bevezetni, keres társat, ki közös rezsiben szándékozik betársulni. A község jelenleg rendelkezik 120.000 lej készpénzzel, a szükséges oszlopokkal és a gépház részére szükséges területtel. A többit a részes társ kell adja. Az előzetes megbeszélések a nevezett község elöljáróságával ejtethők meg.

Az egészséges gyomor a hosszúélet alapfeltétele

1927. január 3-án kelt levelében Dr. E. H. Járásbíró a Dr. Páter-féle Gyomortea-ról a következőképpen nyilatkozik:

Ilyen, a legnagyobb elismeréssel nyilatkozó köszönőiratokat nagy számban kaptunk és ezek a legjobb bizonyítéka az eredeti előírás szerint készített Dr. Páter-féle Gyomor-tea hatásosságának. Gyomorhajosok a Páter-féle Gyomor-tea rendszeres használata által gyors megkönnyebbülést éreznek és bajuktól rövidesen megszabadulhatnak.

Könnyebb természetű gyomorbántalmak esetén, mint hűlés és gyomorrontásnál egy kis 50 lejes próbacsomag elhasználása elegendő. Gyomorgyengeség, emésztési nehézségek, étvágytalanság, krónikus gyomorhurtnál hosszabb ideig tartó kurára a nagy doboz használata előnyösebb. Egy kura: 2 doboz. Egy doboz ára 82 lej 50 bani.

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Postai szétküldés Csillag-gyógyszertár által. Brassó, Hosszu-utca 5.

ORSZÁGUTI-PULLMANN

BRASSÓBÓL

Indulás mindkét vég állomásról (Brassóban: Koronaszálloda előtt, Bukarestben: Piața Victoriei) reggel 1/27-kor és d. u. 1/26-kor

Bukarestig	500 lej
Sinajáig	150 lej
Bușteniig	140 lej
Predeálig	90 lej

Kedvezményes árban a B. L. tisztelet olvasói részére 204 Lej helyett csak 99 Lej.

Mit kell a sportolónak saját testéről tudnia?

Írta: Dr. Kellner Dániel sportorvos. — E mű 200 oldal 42 ábrával jelenik meg. — Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állatkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

KERTIPADOK, kertitömlők, vízmentes ponyvák és ponyvavászon. Jul. Teutsch műszaki áruaktár, Brassó, Str. Regele Carol 57.

Selyemharisnya, legfinomabb kivitelben legolcsóbban Gross Ferenc harisnyagyárban, Kapu-utca 58. 11410

Keresek nagyobb mennyiségű száraz sörös hordó-dongát. Ajánlatok Rubinstein, Albajulia. 11423

PRIMA savanyukáposztát kapható. Brassó, Vár-utca 88. Kilónként 6 lej. 11206

MODERN HAZ, Brassó. Transilvania-Raktárház-utca 4. ELADÓ. 11359

KERTKEDVELOK, VIRAGBARATOK kérjék árjegyzékem virágumok, nyári évelővirágokról, szobanövényekről. J. Öllerer virágkerteszet, Târgu-Mureș. 11092

Kolozsvári Takarékpénztár és Szabasi Takaréknagyobb összegű betétkönyvét megvételre keresem. Ajánlatokat marosvásárhelyi fiókiadóba. 11488

Tavasza

Indanthren festésű Delen, Crepp georgette, Tobralók, Ruhának való lénvászón

TELLMANN & WOCET cégnél, BRASSÓ, BUZASOR 8.

Kovácsműhely berendezés, furógéppel, jó szerszámokkal megvételre kerestetik. Antal Sándor, Zágón, Háromszék. 11479

Veszek házhelyet Brassó belvárosban 150 ezer lejig. Ajánlatokat „Készpénz” jellegre a kiadóba kérek. 11480

Háló- és konyhabutor eladó. Pethő asztalos, Brassó, Str. Gheorghe Lazar 3. 11482

Házikészítésű harisnyák, zoknik, kiránduló stucnik, tartós anyagból, jó kivitelben nagyon olcsón kaphatók. Fejleszt vállalatok. Brassó, Str. Filipescu 59. (volt Hátul-sókobánya), földszint. 11485

O csóbb a legolcsóbbnál J. SANDER Brassó, Brassó, Str. Voevodul Mihai 13 sz. (volt Kolostor-utca az udvaron balra).

Megérkeztek a legújabb divat szerinti cénaszövetek, crepek, deainok, grenadinok, stb. Finn moupline, zephir és oxford ingek szá litását mérték szerint nagyon jutányos áron vállalja. Kérem tekintse meg raktáram vételkötelezettség nélkül

Karl Fröhlich és Tsa vaskereskedés

Brassó, Hosszu-utca 30 Telefon 221

Állandóan dusan felszerelt raktár minden kovács, lakatos, bádógos ács, asztalos, építész, mezőgazdasági szükségleti cikkből, a legolcsóbb napi áron. Nagy főzőkemence és főzőedény-raktár.

Női kalapok nagy választékban

Engros és detail eladás Atalakítások olcsón! Jofa kalapgyártás Brassó, Weisz Mihály-utca 6 Sparterie is kapható!

Allást nyer

Fényképész, szerény igényű segédet (nőt) keres. Foto Adler, Brassó, Regele Carol 12.

Perfekt szakácsnő jó fizetéssel június 1-ére felvétetik. Dr. Weisz, Brassó, Árvaház-utca 7. 11434

Jó házból való fiút tanulónak vegyeskereskedésbe felveszek. Nord, Hosszufalu. 11484

Jó munkás fiatal sütősegédet keres Hosszufalu 975. házszám. 11478

Állást keres

3 nyelvet beszélő divatárkereskedő állást keres. Jakab, Brassó, Vasut-utca 21. 11440

Libera practicaival rendelkező gyógyszerész állást keres. Ajánlatokat „Gyógyszerész” jellegre a brassói kiadóba. 11477

Lakás

Juniusra két lakás (mindkettő 2 szoba konyhás) emeleten kiadó. Brassó, Str. Muresenilor 7. 11434

Butorozott szobát keres központban gyermektelen házaspár. Címek „Egészséges” jellegre kiadóhivatalunkba küldendők. 11470

Egy szoba konyha, fürdőszobával butorozatlanul junius 15-től kerestetik. Kert-használat előnyben. Ajánlatok árjelöléssel „Pontos fizető” jellegre a kiadóba kértnek. 11462

KIADÓ 2-3 személy részére is alkalmas, két egymásbányuló butorozott szoba nyaralóknak, vagy állandó lakónak. Fürdőszoba, esetleg konyahasználat. Abszolút pontos, csendes utca. Állandó lakónak megfelelően mérsékelt ár. Megtekinthető déli fél 1-2-ig. Str. Filipescu (Hátul-sókobánya-utca) 59. földszint. 11437

Rapid Garage-Hotel, Brassó, Str. Scăldători 9., vendéglő helyiség lakással azonnal kiadó. Esetleg más célra is. 11476

Vegyes

„PATENS.” Keresek tőkeerős társat pénzügyi-számlázó, a számlázást ellenőrző, a hiányt számszerűen kimutató és pénzügyi felmunkákban csomagoló készülékem gyártásához, szabadalmi bej. szám 7369/21/765/1933. Csak nagyon komoly érdeklődők jöhetnek figyelembe. Konjunktúra üzlet. „Tömeg áru” jellegre, érdeklődést a kiadóhivatal továbbítja. 11445

Varró és szabászati

Iskolámat, valamint divatkesztyű készítése tanfolyamomat a Szent János-utca 3 szám alól Brassó, Kolostor-utca 25 l. emelet alá költöttem át. ZSIGMOND ERZSÉBET

SELYEM óriási választékban

DEPNER és ROTH Brassó, Kapu-utca Telefon: 116 A Központi Hírelroda és „B. Z.” tagja.

Diétás ebédlő, étrendi betegek számára. Vegetáriánus és finom bécsi konyha. Kemény, Bukarest, Blvd. Elisabeta 24.

Könyvek

A HAZICUKRASZAI KEZIKÖNYVE. Krékne kitűnő munkája alapján a leggyeserűbb és a legkülönlegesebb tételeket mindenki házáig kaphatja. A legjobb cukrászda otthon negyedannyi költséggel Ára felvázson kötésben 40 lej.

ADY összes versei, olcsó propaganda kiadásban, 572 oldal, 1044 vers, egész vászonkötésben, ára csak 300 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56-58., (az udvarban).

PETŐFI SANDOR összes költeményei új kiadása, Athenaeum kiadásban jelent meg, művészi rajzokkal díszítve, egész vászonkötésben, 474 oldal terjedelemben. Ára 120 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56-58., az udvarban.

Leszállítottuk az apróhirdetések díját!

A Brassói Lapok kiadóhivatala mindig a legszorosabb összeköttetést tartotta és tartja fenn olvasóival. A Brassói Lapok mindig csak egy célt tartott szem előtt: az olvasók teljes megelégedését. Ez vezette a kiadóhivatalt, amikor annak idején az előfizetési díjat és a lap példányonkénti árát leszállította. És ugyanez vezeti a kiadóhivatalt most, amikor bejelenti, hogy a

10 szavas apróhirdetés az eddigi 60 lej helyett csak 40 lejbe kerül.

Sőt ha ugyanaz az apróhirdetés négyszer jelenik meg, úgy hirdetésenként 40 lej helyett csak 30 lejt számítunk fel. Rendkívül jelentős áldozatot hoztunk, midőn

egyharmadával leszállítottuk

az apróhirdetések díját. De tekintetbe vettük, hogy olvasóink jövedelme csökkent és bár ma sokkal nagyobb mértékben van szüksége apróhirdetésre, kevesebb pénz áll rendelkezésére. A nagymértű díjleszállítás ellenében nem kérünk olvasóinktól egyebet, mint csak azt, hogy hivatkozzon mindig úgy az eladásoknál, mint a vásárlásoknál, helyiségek bérbevétele, vagy bérbeadásánál a Brassói Lapok apróhirdetési rovatára.